

ÍNDIX DEL CAPÍTOL 2

Marc Polític.

L'agent impulsor de la planificació:

L'Administració Pública.

	Pàgina
◆ L'Administració Pública.	2
◆ La política cultural a la història.	7
◆ Marc competencial de les institucions a l'Estat espanyol.	14
◆ Normativa de la Generalitat de Catalunya (Quadre).	19
◆ Competències dels municipis i de les províncies (Quadre).	29
◆ La intervenció pública.	30
◆ Accions en els diversos àmbits de l'Administració, intervencions i gestió:	
La política de l'Estat.	33
La política de la Generalitat de Catalunya.	39
La política de la Diputació Provincial de Barcelona.	43
La política de l'Ajuntament de Barcelona.	46
Els organismes supranacionals.	51
◆ Unes reflexions.	56
◆ Bibliografia.	57
◆ Hemeroteca.	62
◆ Documents.	70
◆ Guies i Memòries.	81

CAPÍTOL 2

Marc Polític.

L'agent impulsor de la planificació:
L'Administració Pública.

L'Administració Pública.

És clar que la vida dels éssers humans té doble cara, com una moneda: en un costat hi ha els aspectes socials, i en l'altre, els culturals. D'una banda, hi ha el marc de les creences, dels símbols i dels valors en virtut dels quals cadascú defineix el seu món, expressa els seus sentiments, configura les seves idees i emet els seus judicis; d'altra banda, hi ha l'estructura social, econòmica i política dins de la qual els éssers humans interpreten la seva existència i defineixen les seves accions. Daniel Bell va posar en relleu, ja fa molt de temps, que els tres àmbits que articulen la societat – l'economia, la política i la cultura – es regeixen per principis diferents i autònoms, fins i tot sovint contradictoris, encara que complementaris. És, per tant, erroni suposar que es dona una connexió harmònica entre cultura i els altres dos àmbits que articulen la societat. De fet, l'acoblament exacte entre la política, l'economia i la cultura és tan sols una de les possibles formes de relació, i no necessàriament la millor. Molt sovint, contràriament, és l'existència d'una tensió entre els tres àmbits el que manifesta que la societat no es troba sotmesa a un emmirallament o a la perillosa preeminència de la política o de l'economia.

Precisament un dels dèficits de la societat capitalista occidental ha estat la manca d'impuls a la tensió cultural. Mentre s'ha desenvolupat tot una potent indústria de la cultura, s'han deixat dissoldre els aspectes més socials del fet cultural. S'ha afavorit, així, un debilitament progressiu de la cultura (i de l'educació), col·locada en un paper secundari respecte dels altres àmbits que conformen la societat.

... Per això s' està vivint, amb notable desassossec cultural, el trànsit de la societat del benestar a la deficient societat informacional; per això està costant tant modular, malgrat les latents possibilitats, una veritable societat del coneixement.

... En canvi, és clar que la realitat cultural – i el concepte de cultura mateix – s' han anat modificant al llarg del temps, tot assolint finalment una notable complexitat.

La cultura és constitutiva dels éssers humans per naturalesa. Es transmet mitjançant l' aprenentatge social, i en conseqüència no és genètica. És universal atès que tots els éssers humans es constitueixen culturalment, i és pública i col·lectiva, grupal, personal i estructural.¹

Els representants en la taula rodona sobre polítiques culturals han decidit, de comú acord, no comprometre en la recerca d' una definició de la cultura; el representant del Director General havia considerat convenient recordar que no corresponia a la UNESCO substituir als Estats en la definició de la seva política cultural.

S' ha jutjat preferible: a) entendre per “ política cultural “ un conjunt de pràctiques socials, conscients i deliberades, d' intervencions o absència d' intervencions que tenen com objectiu satisfer certes necessitats culturals mitjançant l' òptima utilització de tots els recursos materials i humans de que disposa una societat en aquest moment; b) precisar certs criteris de desenvolupament cultural i lligar la cultura al enriquiment de la personalitat i al desenvolupament econòmic i social.

(Reflexions sobre polítiques culturals. Comissió d' experts de la UNESCO 1.967.)

És la cultura el que proporciona a l' home la capacitat de reflexionar. El que fa que siguem éssers humans racionals, dotats de judici crític i sentit de compromís moral. És a través de la cultura que l' home s' expressa, és conscient d' ell mateix, reconeix la seva imperfecció, qüestiona els seus actes, cerca incansablement nous significats i produeix obres a través de les quals transcendeix les seves limitacions.²

Si entenem que les polítiques culturals incideixen de manera indiscutible en el desenvolupament dels fets culturals i admitem que l' art és un àmbit d' activitat cultural i a la vegada un nexa d' interacció que, des del nucli creatiu i de reflexió arriba al a la vida quotidiana de les persones, entendrem també la necessitat de contemplar el marc polític com a definitori, en gran mesura, de la situació de les arts escèniques d' una societat.

Aquest marc polític determinarà les actuacions dels diversos àmbits d' acció que incideixen en les polítiques culturals situant-los en dos tipus d'

---

¹ **DD.AA.** *El llibre blanc de la cultura a Catalunya. Un futur per a la cultura catalana.* Barcelona, Romanyà i Valls. Edita Partit dels Socialistes de Catalunya/Edicions 62. Primera edició octubre de 1999.

² **UNESCO,** Conferència Mundial sobre Política Cultural. Ciutat de Mèxic 1.982. Document final UNESCO, París 1.982.

intervencions, o bé de caràcter explícit, mitjançant actuacions programàtiques, o bé de caràcter implícit, per actuacions puntuals aïllades.

El terme “política cultural” o “administració cultural” no deixa de ser un terme confús. En els diversos estudis que han analitzat els termes “cultura” i “cultural” es fan paleses evidents contradiccions però ens permeten concloure que hi ha dos camins per apropar-se a la seva comprensió, l’ un a partir de significats més extensos, propis del llenguatge comú i del científic i un altre més restringit propi de l’ administració pública. Tots ells, s’ entrecreuen freqüentment en la retòrica política i fa que quan es parla de “política cultural” quasi mai estigui realment clar de que s’ està parlant.

Podríem definir la política cultural, com un conjunt estructurat de intervencions conscients, d’ un o variis organismes públics en la vida cultural ,o també, un conjunt de pràctiques socials conscients i deliberades, de intervencions públiques , que tenen com objectiu satisfer necessitats culturals mitjançant l’ us òptim de tots els recursos materials i humans de que disposa la societat en aquest moment.

Si acceptem que la política cultural és un conjunt d’ intervencions, l’ administració cultural es un àrea de gestió que engloba una sèrie de sectors tradicionals de la intervenció pública, com els serveis vinculats a la educació, a la sanitat a les comunicacions o a la protecció del patrimoni històric, juntament a altres més recents, principalment amb els que tenen a veure amb el temps de lleure i en general a les anomenades indústries culturals³.

Per observar l’ acció planificadora en un territori determinat, com és el cas d’ aquest treball, caldrà determinar les intervencions, estudiar les eines de gestió, i valorar els seus resultats per determinar els seus continguts de caire planificador, en el cas de que així, es puguin qualificar.

Admetent la intervenció de l’ Estat en la vida cultural, s’ ens planteja el problema sobre la legitimitat de la política cultural, per això ens caldrà reflexionar sobre la organització de la vida cultural i els punts en els que intervé l’ Estat.

---

³ DURAN I SANPERE, Agustí. *Barcelona i la seva història. La formació d’una gran ciutat.* Documents de cultura 2. Volum primer. Curial. Barcelona 1973. Primera edició octubre de 1972. Segona edició març de 1973.

En general l' espai que li correspon a l' Estat es el de la intermediació. En aquest terme s' inclou el conjunt de processos que intervenen en el doble acte de producció i consum d' un producte artístic o intel·lectual.

La intermediació cultural és un espai polític natural per l' Estat i la seva presència no correspon a una organització més totalitària de la societat en major proporció que la seva intervenció en qualsevol altre aspecte de la vida social o econòmica. El ràpid desenvolupament de les comunicacions i de les noves tecnologies permeten una incidència irreversible sobre el mitjà social i sobre el natural que comporta una ampliació de la intervenció de l' estat, amb riscos polítics evidents, però prescindir d' ella es tradueix en fenomen com els monopolis culturals, la destrucció de les cultures minoritàries, la eliminació de la dissidència intel·lectual o la desaparició del patrimoni històric.

Es evident que l' Estat en la seva capacitat d' intervenció manté una posició més forta que la de la resta d' agents culturals i això pot conferir-li un caràcter totalitari que en cas dels Estats democràtics es compensa per els propis mecanismes de control i per la capacitat crítica dels sectors afectats així com els mitjans de comunicació més importants per a legitimar o no una política front l' opinió pública.

En tot cas una gran part de les crítiques més dures i dels intents més agressius per impedir que els estats elaborin polítiques culturals presidides per objectius precisos i amb pretensions d' eficàcia son conseqüència precisament de l' amenaça que suposen per al poder de legitimació dels productes culturals de certs agents.

Estem en condicions de determinar que la política cultural descriu en que consisteix l' administració cultural i que fa i que no seria desitjable ni una forta intervenció d' l' Estat ni la seva absoluta inhibició.

En la vida cultural, que engloba la transmissió d' idees, la comunicació artística i per què no, la festa, hi ha un espai privat que es el de la creació i el consum o la participació i un espai públic. És en aquest darrer en el que la mediació la configura un terreny de caràcter polític en el que la intervenció de l' Estat adquireix sentit. La caracterització política i ètica d' aquestes intervencions es realitza, no d' acord amb l' ideari genèric de "deixar la cultura que es desenvolupi lliurement" o " apartar la cultura de la política", sinó amb respecte als reptes concrets que una societat determinada te davant per aconseguir els objectius de llibertat i igualtat.

Donant resposta a una colla de preguntes que tot seguit ens plantejarem, es poden determinar una sèrie d'elements definitoris que ajudaran a clarificar quin tipus de política cultural s'està aplicant en una societat determinada i en un moment concret.

¿Quin tipus de cultura es promou i s'administra?

Cal definir i situar quin tipus de cultura és el que es promou des de els poders públics.

- Qualitat/el·litisme cultural
- Diversitat/pluralisme cultural
- Alta cultura
- Cultura tradicional
- Cultura popular
- Creació
- Patrimoni heretat

¿Qui promou la cultura i l'administra?

- Institucions públiques
- Institucions privades
- Institucions mixtes
- Centralitzades
- Descentralitzades

¿Qui finança la cultura?

- Finançament públic
- Empreses o institucions privades
- Persones físiques
- Propis usuaris

¿Com es finança la cultura?

Segons l'emissor:

- Finançament públic directe / SUBVENCIO
- Finançament públic indirecte/ INCENTIU (desgravacions fiscals, exaccions i compensacions)

Segons el receptor:

- Institucions sector no lucratiu.
- Institucions sense límit.

Segons el mecanisme d'aportació:

- Finançament del pressupost global
- Finançament de programes
- Finançament del dèficit

¿Quins son els mecanismes de control i participació social?

- En els òrgans de govern de les institucions públiques i no lucratives (comitès, consells, patronats)
- En la distribució dels recursos econòmics.
- En la producció i realització de projectes culturals
- En els mecanismes de promoure canvis en l' ordenament jurídic que regula l' activitat cultural.

La política cultural a l'història.

Les intervencions de l' Estat en els diferents àmbits de la vida cultural son molt anteriors a l' us del terme " política cultural ".

El model tradicional europeu va cobrant forma en la segona meitat del segle XVII i s'estén amb les monarquies il·lustrades del segle XVIII. Aquestes consideren la protecció i direcció de les arts i les lletres com atributs del poder reial. Així a la segona meitat del segle XVII i en el segle XVIII apareixen les institucions de l' Estat dirigides a la protecció de la cultura, origen de la política cultural moderna i de la burocràcia cultural. Al segle XIX i en general fins al 1914 aquestes institucions actuen com barreres de protecció front als moviments culturals lligats a l' esperit modern: la democràcia, la presencia política de les masses, la llibertat individual.

De les tensions del període d' entreguerres seguiran els intents de formular polítiques dirigides a la participació, al benestar i a la protecció de certes tradicions amenaçades.

Ja en la segona meitat del segle XX, en el període posterior a la 2ª Guerra Mundial, el desenvolupament de les arts, el seu consum privat i la comunicació cultural en general es converteixen en qüestions d' Estat, en els països més industrialitzats. Malgrat això, les formes d' expressió de l' alta cultura tradicional com el teatre, l' òpera, la música clàssica i les arts plàstiques, veuen com el seu cost de producció cada cop més elevat ha de competir en un mercat on altres productes mecanitzen els seu processos. Existeixen doncs una colla de factors diversos que afecten a l' alta cultura i al seu públic de forma notable. Podríem citar com elements fonamentals per l' aparició de les polítiques culturals als següents factors:

- Els processos de descolonització.
- La crisi que produeix en el mercat artístic l' aparició de nous mitjans de difusió i reproducció de les creacions culturals.
- Les demandes de benestar de les capes mitjanes.
- La presència dominant d' actituds polítiques positives vers un paper més destacat de l' Estat en el benestar dels ciutadans.
- La necessitat d' oferir una resposta a la falta de cohesió social.

Amb la crisi del Maig del 68 es produeixen canvis significatius en els centres d' interès de les polítiques culturals i es dibuixa un nou concepte de democràcia cultural. Ens trobem davant la incorporació a la vida cultural d' una gran nombre de gent que ha rebut del sistema educatiu un nivell elevat de formació, i que per tant es sent en contradicció amb tota la herència del passat que resideix en les grans institucions culturals. Els moviments dels darrers anys dels seixanta son sens dubte una rebel·lió contra allò establert.

Tot això provocarà un ampli moviment de renovació del que parteix el que podríem anomenar el segon cicle de la política cultural contemporània, que es fonamenta en l' aparició de:

- La preocupació per la descentralització en Estats tradicionalment centralistes.
- La política de portes obertes i de captació de nous públics en els equipaments culturals.
- El concepte de dinamització i animació cultural.
- Un major compromís en el foment de l' associacionisme.
- L' acció cultural dirigida a grups especials.
- La protecció de les noves fórmules d' expressió cultural.
- El recolzament a la descentralització dels mitjans de comunicació.

El ministre de cultura francès Jack Lang introdueix un nou principi de democràcia cultural que s' estén a partir de la conferència regional europea sobre polítiques culturals organitzada per la UNESCO a Hèlsinki al 1.972.

Ja en els anys vuitanta, la política cultural inicia un nou cicle. La crisi econòmica es deixa sentir a partir de la segona meitat dels setanta i actua directament, produint un seguit d' efectes que incideixen amb força sobre el sector:

- Atura el constant creixement de la creació de serveis culturals públics.
- Obliga a replantejar la tendència a garantir amb fons públics la supervivència i riquesa de certes formes de creació artística.
- Introdueix en la política cultural les demandes de rendiment i els estudis sobre la seva importància econòmica.
- Desapareix gradualment el debat cultural.
- Es centralitza cada vegada més el poder econòmic en els sectors bàsics.
- Es trenquen les fronteres i la liberalització es l' eix bàsic del desenvolupament.
- La cultura es veu obligada a conviure amb els productes que difonen els grans mitjans de comunicació de masses.
- Es debilita la capacitat crítica de les expressions artístiques més compromeses.

Si analitzem els esdeveniments històrics dels darrers vint-i-cinc anys o més, els objectius que han guiat el pensament del Consell de Cooperació Cultural del Consell d' Europa en matèria de polítiques culturals han estat presidits per els següents principis:

- Promoció de la identitat cultural.
- Promoció de la diversitat cultural
- Promoció de la creativitat
- Promoció de la participació

Històricament la cultura sempre ha estat un instrument de propaganda estatal, encara que darrerament, més en concret a partir dels anys setanta, sembla que a' ha considerat més desinteressadament com un important component de l' Estat de benestar i per tant un dret de tots els ciutadans.

En els darrers anys s' han descentralitzat algunes competències culturals a les administracions regionals o locals i s' ha invertit més, però amb poc convenciment, i el que és més inquietant tot això es porta a terme sota paràmetres de mercat on el fet econòmic priva sobre el artístic o creatiu.

Han nascut les indústries culturals amb el perill que comporta la utilització parcial i tendenciosa d'unes eines que sovint es posen al servei de les lleis del mercat deixant a banda els criteris de rendibilitat social.

Sobre la vida cultural d'aquests darrers anys planeja un vell conflicte entre el progrés, les promeses de felicitat, plenitud i elevació que ofereix, i els límits del possible.

Els Estats governen un moviment contradictori cap a la submissió i cap a la llibertat.

Fins al moment certs elements contradictoris – llibertat de l'artista i del públic, paper de la innovació estètica, popularització i participació, interessos econòmics i interessos socials, tradició i renovació – han estructurat diferents cicles i etapes en les polítiques culturals dels països desenvolupats.

Els àmbits bàsics de la intervenció dels estats en la cultura ⁴ o en les actuacions anomenades de política cultural portades a terme per les administracions culturals abracen els següents camps de gestió:

- L'educació extraescolar.
- La promoció i estímul de la creació artística.
- La protecció del patrimoni històric.

Convé doncs considerar que al parlar de política cultural ens intentarem moure en l'àmbit que inclou una sèrie de sectors, on tant sols una part s'adscriuen sempre a departaments específics de cultura. En un mateix país i segons les etapes pot variar la seva configuració.

Hi ha un nucli central de la política cultural: la protecció de les arts i del patrimoni històric i la educació extraescolar. Aquest nucli manté una relació polèmica amb certes polítiques de promoció social, que té com a rerefons la distinció entre alta cultura i cultura popular o cultura de masses. L'àmbit de la política cultural troba actualment el seu punt fonamental de discussió en la relació entre serveis culturals públics i promoció de les dites indústries culturals: en relació, per tant, amb la política econòmica.

---

⁴ FERNÁNDEZ PRADO, Emiliano. *La política cultural. Qué es y para qué sirve*. Gijón. Ediciones Trea S.L. Primera edició Novembre 1991.

Arribat aquest moment ens trobem davant un dels punts claus per l' anàlisi del marc en el que l' activitat cultural s' ha de desenvolupar a les portes d' un nou segle.

José Vidal-Beneyto, Secretari General de l' Agencia Europea per a la Cultura, en fa una acurada i brillant reflexió en el seu article publicat al diari El País el dia 6 de març de 1.998, sota el títol *“La cultura, entre el mercado y la política”* del que es citaran alguns paràgrafs que ajuden a clarificar aquesta preocupant situació.

“... Hoy entre nosotros, como en todas partes, la cultura ha ensanchado sustancialmente sus dominios y , en ellos, ha cogido a la cultura popular, a las industrias culturales de masa y a sus productos con la cultura mediática en su centro, a la cultura cotidiana, a los nuevos territorios de la cultura – cultura de la paz, cultura de la naturaleza, cultura y turismo, cultura y ciencia, cultura de la solidaridad, etc.- y obviamente a la alta cultura – las Artes, las Letras, la Música, la Danza -, que sigue inspirando y presidiendo todas las demás._ Sin olvidar la más importante, la cultura como universo simbólico y estructura de valores como productora de sentido en las sociedades contemporáneas.

... La vastedad y relevancia de la cultura así entendida, le confiere una posición eminente en la realidad actual. En todos los ámbitos, comenzando por el económico. Al inicio de los años ochenta Jack lang escandalizaba a los puristas al hablar de “ economía y cultura, un mismo debate “. Ahora sabemos que la irrupción de la economía en lo inmaterial ha hecho de la cultura el sector económico que más ha crecido en los últimos veinte años y que con casi cuatro millones de trabajadores se ha convertido en Europa en uno de los primeros sectores industriales y de servicios.

Por eso los creadores culturales – artistas escritores, diseñadores, modistas, músicos, cocineros, cineastas, etc. -, con las excepciones del caso, se han transformado en implacables gestores de su fama y han patentado y administran no sólo su obra, sino su vida y su nombre. Este imperio del marketing, con sus reclamos de excelencia y sus prácticas de masa, su necesidad de redundancia y sus proclamas de novedad, es lo que explica la prevalencia actual de los intelectuales del fast thinking, el prestigio de los escritores de obras de lectura transversal, la productividad de los gozos divulgadores y literarios en que se ha especializado los científicos y filósofos del prêt – à – penser.

Ahora bien, el producto cultural no es una mercancía, aunque funcione como tal, y no agota sus razones de ser en el hecho de que se compre y se venda. Las industrias de la diversión, del ocio y de la imagen tienen un más allá del mercado cuyos usos y fines desbordan ampliamente la esfera económica, algunos de los cuales no conciernen solamente a sus usuarios directos, si no que afectan a la comunidad en su conjunto. El naufragio de modelos y doctrinas, la fragilización creencial e ideológica que

ha producido la postmodernidad y el pensamiento único han obligado a las culturas a asumir la función ideológica y han hecho de ellas el soporte principal de las identidades colectivas.

... La mejor respuesta a la exclusión social es la inclusión cultural, la ciudadanía de la cultura.

... De aquí la importancia de la política cultural, objeto de permanente malentendido y conculcación desde las posiciones liberales. Convencidos de que su único cometido posible es el adoctrinamiento y la propaganda en que la confinan las dictaduras- de personas y/o partidos- y rechazando con razón la intromisión del poder público en los procesos, de creación y en los contenidos de las actividades culturales sus impugnadores hacen imposible la necesaria protección de los valores comunes de cada comunidad; es decir, de su identidad, en la que se funde el interés general. Claro que esa protección debe limitarse al establecimiento por vía democrática- el programa cultural del partido que gana unas elecciones libres- de las grandes opciones y finalidades culturales, y no puede confundirse con el reparto de prebendas a los amigos personales o políticos. Pero esa perversión frecuente no invalida la legitimidad de la política de la cultura, porque con ese rasero habríamos de suprimir todas las políticas sectoriales- industrial, agrícola, comercial etc.- en las que el interés general no es más evidente y los márgenes para la arbitrariedad y la corrupción son muchísimo mayores. Lo que si que hay que hacer es examinar su cumplimiento, ver en que medida ha logrado los fines que se proponía. Con ese propósito pusimos en marcha en el Consejo de Europa, en los años ochenta, un programa de evaluación de políticas culturales que ha mostrado su utilidad. España lleva doce años esquivándolo. ¿Por qué no se somete de una vez a él ?

Lo que sucede es que la cultura no tiene suerte con sus máximos gestores políticos. Los ministros del ramo con poquísimas excepciones – Malrraux, Jack Lang -, consideran que el cargo les viene corto, cuando son ellos los que les vienen cortos al cargo. Su ejercicio ministerial es un tránsito de circunstancias cuyo solo propósito es conducirlos lo más rápidamente posible a otros destinos más nobles.

Les respostes de la política cultural ⁵ a aquestes i a moltes altres qüestions han estat en general poc efectives. En la seva recerca de noves orientacions per a la política cultural, la majoria de governs s'han mogut per interessos econòmics i d'imatge a curt termini.

Cada cop és més evident que si no es té en compte la cultura el pretès desenvolupament sostenible fracassarà, doncs hi ha una sèrie de

---

⁵ DD.AA. Des dels marges. Una aportació al debat sobre Cultura i Desenvolupament a Europa [In from the Margins, edició original Consell d'Europa 1997]. Traducció María Belmonte Barrenetxea. Barcelona. Edita Consell d'Europa i Interarts/Edicions 62. Primera edició juny 1999.

transformacions culturals que contribueixen de forma indiscutible al canvi social, econòmic i polític dels pobles.

El fet que les responsabilitats sovint no estan prou delimitades entre els àmbits de govern, com ja s'ha explicat en el capítol anterior, no facilita la tasca dels polítics, per la qual cosa, les polítiques es fragmenten. Es podrien extreure un seguit de consideracions que ens facilitessin un apropament a els fonaments d'una política cultural més propera a la seva veritable essència, al servei de la societat on s'exerceix.⁶

- En primer lloc cal que la cultura formi part del nucli central de l'Administració pública, si volem que sigui alguna cosa més que un instrument polític parcial i poc eficaç.
- Si s'atorga més prioritat a la cultura, tant els governs com el sector cultural privat, s'encaren en una paradoxa incomoda. Amb la intenció de trobar instruments polítics efectius els governs poden tractar de controlar o gestionar la cultura. En la seva recerca de recursos, el sector cultural privat pot consentir a trobar justificacions de suport en arguments no culturals. L'explotació utilitarista de la cultura només pot reeixir si en el àmbit de la creativitat individual, funciona sense cap control. La llibertat d'expressió és un principi essencial i cal que les polítiques culturals estableixin un marc de treball general en el que els individus i les institucions puguin col·laborar i ni intervenir en el fan o diuen.
- Resulta imprescindible planificar a qui s'adreça la política cultural, revisant contínuament la demanda i la oferta sota el principi que el recurs més valuós que té qualsevol societat és l'ésser humà, les persones.
- Existeix una clara tendència a formar tècnicament als estudiants perquè puguin competir en el mercat de treball i això es fa en detriment de l'art, que cada cop ocupa un lloc més marginal en els plans d'estudis. No es pot ignorar la importància intrínseca de l'art i la seva capacitat per motivar a aprofundir en els coneixements.
- L'art de la mà de les noves tecnologies cada cop està més a prop de la participació i del consum i té un paper més important en la producció econòmica.
- La política cultural hauria de fomentar la unitat i integrar la diversitat.
- La prosperitat de les societats modernes depenen cada cop més de la societat civil on la cultura és la base de la relació cívica i social. Cal establir un equilibri adequat entre el poder de l'Estat, les empreses multinacionals i les llibertats individuals, establint el manteniment d'un tercer sector de grups d'interès que permeti la relació entre ciutadans i les administracions públiques.

---

⁶ DD.AA. *Des dels marges*. Op. Cit.

- Les polítiques culturals han de treballar per una cultura que no es tanqui en sí mateixa i que possibiliti xarxes d'intercanvi.

Podríem determinar diverses formes de projectar l'acció pública pel que fa a la cultura en base a les també diverses formes de desenvolupar les polítiques culturals.

Des de el naixement de les polítiques culturals a Europa a finals del XIX⁷ s'han detectat dues clares tendències definitòries de dos grans estils que han predominat fins ara. Una trajectòria de subsidiarietat i una intervencionista.

En el primer cas l'Estat intervé tant sols en auxili de la iniciativa privada i en alguns casos fins i tot per organismes interposats, com és el cas del Regne Unit.

L'acció pública s'absté de prendre iniciatives i es disposa a ajudar aquells projectes que els ciutadans han iniciat.

En el segon cas, l'acció pública dissenya un sistema de convivència cultural i posa els mitjans per fer-la possible. Aquest model s'inspira en la experiència normativista i assumeix una ampla iniciativa cultural que s'atribueix a les diferents administracions.

Però d'un temps ençà, malgrat que els dos sistemes han estat emprats i ho segueixen estant, ha aparegut un nou sistema, una nova manera d'entendre la intervenció pública que és la de, per mitjà de l'activitat impulsora i dinamitzadora d'un sector concret, generar les condicions objectives per la producció del fet cultural.

---

⁷ DELGADO, Eduard (d'entre DD.AA.) *El sector cultural en España ante el proceso de integración europea. Políticas culturales.* Centre d'Estudis de Planificació. Edita Ministerio de Cultura Madrid 1992.

Marc Competencial de les institucions a l'Estat Espanyol.

En primer lloc caldrà que determini quines son les institucions que tenen competències per efectuar intervencions, tant de caràcter legislatiu, reglamentàries o executives, en el terreny cultural i més concretament a la ciutat de Barcelona.

Partint del concepte territorial, establiré la següent relació, per determinar el procés de situació d' àmbits, del present apartat.

- 1.- Els ajuntaments. Òrgans locals de caràcter municipal.
- 2.- Les diputacions. Òrgans locals de caràcter provincial.
- 3.- La Generalitat de Catalunya. Òrgan autonòmic de caràcter nacional.
- 4.- El Ministerio de Educación i Cultura. Òrgan de caràcter estatal.
- 5.-Els estaments supraestats: UNESCO, Consell d' Europa i Comunitat Europea. Òrgans de caràcter interterritorial i intergovernamental.

De totes aquestes institucions amb capacitat d' intervenir en l' acció cultural, i per tant en el teatre, caldrà ara delimitar- ne les seves competències, per poder valorar el seu grau de participació o omissió, en les polítiques que hagin pogut desenvolupar en el sector.

Les competències vindran determinades per la legislació vigent, i per tant cal saber, que diu aquesta sobre el terme cultura, on el situa i quin contingut conceptual li atribueix.

Observant les matèries normativitzades podem convenir que el legislador engloba en el concepte de matèria legislable en el terreny de la cultura a :

- 1.- Centres de formació: institucions d' educació, acadèmiques, belles arts, conservatoris etc.
- 2.- Centres de dipòsit: museus, arxius, biblioteques, hemeroteques etc.
- 3.- Llengua: Tot allò que fa referència a la conservació i difusió de la llengua pròpia, com a part del patrimoni d' un poble.
- 4.- Difusió de la cultura: mitjans de comunicació, espectacles, premsa, vídeo, cinema, televisió, audiovisuals, publicacions de tota mena.
- 5.- Patrimoni: conjunt d' actiu cultural d' una institució.

Totes aquestes matèries concorren en diferents títols competencials, i tenen unes peculiaritats que exigeixen un tractament específic.

La delimitació competencial genera problemes donada la estructura territorial de l' Estat, que avanç de la democràcia estava fonamentat en dues unitats clarament definides com eren, el municipi i la província.

Amb el restabliment de la Generalitat i la composició autonòmica del territori, les Comunitats Autònomes han esdevingut l' eix bàsic de la citada estructura.

Les competències que les Comunitats Autònomes assumeixen, no només provenen de l' Estat, sinó que també n' absorbeixen dels que fins al moment eren els ens infraestatals.

Entre l' Estat i les Comunitats Autònomes, existeix un sistema de repartiment de competències, concret i delimitat, assentat sobre títols concrets recollits en la Constitució Espanyola i en l' Estatut d' Autonomia, on cada títol es defineix per la combinació de dues variables. La territorial, i la del grau de desplegament de la competència.⁸

En canvi respecte de les Províncies i dels Municipis el que tenen és una legitimació genèrica per la defensa dels seus propis interessos.

Els municipis son entitats bàsiques de l' organització territorial de l' Estat i vies immediates de participació ciutadana en els assumptes públics, que institucionalitzen i gestionen amb autonomia els interessos propis de les

---

⁸ **ESTATUT D' AUTONOMIA DE CATALUNYA de 1979.** Articles números 9.4; 9.6; 11.7
CONSTITUCIÓ ESPANYOLA de 1978. Articles 149.2; 148.1.15; 148.1.16; 148.1.17

corresponents col·lectivitats. La Província té autonomia per la gestió dels interessos respectius.⁹

Davant d' aquesta situació, és interessant la opinió de Entrena Cuesta que la expressa així:

*“La problemàtica de la delimitació de la competència de la província com entitat local és en principi idèntica a la que exposàvem al tractar el mateix tema respecte del Municipi: correspon al legislador la determinació de les finalitats o interessos en l' assoliment dels quals haurà de participar la població provincial. Com mitjà per concretar i garantir l' autonomia d' aquest tipus d' ens. I aquesta feina no pot ser abordada de manera plena i definitiva per la legislació bàsica de regim local, davant la necessitat de respectar el repartiment de competències sectorials entre l' Estat i les CCAA que deriva de la Constitució i dels Estatuts d' Autonomia. Pel qual els seus redactors es veieren en la precisió d' introduir una mena de principi o directiu a aplicar pel dit legislador sectorial: el de que s' haurà d' assegurar en tot moment als municipis, les províncies i les illes el seu dret a intervenir en quants assumptes afectin directament al cercle dels seus interessos.”*¹⁰

Per tant es pot determinar que la delimitació que pugui fer la LBRL¹¹ és genèrica, i haurà de ser concretada per l'Estat. O per la Comunitat Autònoma, cada una en l' àmbit de les seves respectives competències.

Podem concloure que el repartiment s' opera a dos nivells:

- 1.- Horitzontal: Entre Estat i Comunitat Autònoma hi ha un repartiment competencial per matèries.
- 2.- Vertical: Entre Estat i Província i Municipi d' una banda; i Comunitat Autònoma i Província i Municipi d' una altra.

Es a dir , l' Estat i la Comunitat Autònoma, cadascun en les matèries que sigui competent, definirà verticalment aquelles que en la Província i Municipi son competents per a cada sector o matèria.

Ara bé, a banda d' això, i previ, tant l' Estat com la Comunitat Autònoma, a través de la Llei de Bases de Règim Local, i de la Llei de Règim Local de Catalunya, han d' atribuir a les Diputacions i Municipis de les potestats i competències necessàries per garantir-los l' autonomia, i la

---

⁹ LLEI DE BASES DEL REGIM LOCAL. Articles 1.1 i 1.2

¹⁰ ENTRENA CUESTA, Rafael. *Curso de derecho administrativo. Volumen I / 2. Organización administrativa*. Editorial Tecnos 9ª edició. Barcelona 1988. Pàgina 278.

¹¹ LLEI 7/ 1985 DE BASES DEL RÈGIM LOCAL.

intervenció en la defensa dels seus interessos respectius, tal com els reconeix la Constitució Espanyola.

En aquest sentit, tots quatre ens, tindran en el marc del seu àmbit territorial, certes competències sobre cultura, doncs la cultura és element essencial dels interessos de les seves respectives col·lectivitats, i tots ells tenen personalitat jurídica i poden ser titulars de bens patrimonials, el qual implica la tenència d' un patrimoni cultural.

El sistema de distribució de competències opera bàsica i essencialment entre l' Estat i les Comunitats Autònomes, que son els ens territorials amb capacitat per dictar lleis. Els Municipis i les Províncies tindran autonomia i capacitació per actuar en els àmbits propis dels seus interessos, i aquests vindran definits en cada matèria per l' Estat o per la Comunitat Autònoma, segons la distribució de competències.

D' aquesta manera el legislador entén respectar el principi de gestió amb autonomia dels interessos propis de les col·lectivitats respectives, consagrat en l' article 140 de la Constitució Espanyola i a l' article 1.1 de la Llei de Bases de Règim Local.

Observem doncs, un doble nivell de distribució de competències que queda ben palès en l' article 2 de la Llei de Bases de Règim Local.

Les competències de les entitats locals han d' estar prèviament definides per l' ens superior que tingui la competència substantiva sobre aquella matèria determinada, segons es desprèn de l' article 7 de la Llei de Bases de Règim Local.

Pel que fa a la Generalitat de Catalunya té competència exclusiva sobre cultura tal i com contempla l' Estatut d' Autonomia de 1979 en el seu article 9.

De tota manera això no ha evitat diversos conflictes competencials que han portat a actuacions davant el Tribunal Constitucional per discrepàncies entre diverses comunitats autònomes i l' Administració Central. Concretament la sentència 49/1984 del Tribunal Constitucional, no admetia la cultura com a competència omnimoda i excloent de cap nivell de govern.

Les competències en matèria de cultura dels ens locals, Diputacions i Municipis, tenen tres fonts principals.

La primera és la Llei 7/ 1985 de Bases de Règim Local, i en desenvolupament d' aquesta, i per tant d' aplicació preferent a Catalunya, la Llei 8/ 1987 de Règim Local de la Generalitat de Catalunya.

La segona és el conjunt de Lleis sectorials de la Generalitat de Catalunya, es a dir lleis substantives, o d' organització, que per atribució en la pròpia llei, o per delegació , atribueixen competències concretes en matèria de cultura als ens locals.

La tercera és la que inclou aquelles lleis sectorials de l' Estat en les matèries de la seva competència, que son de molt curt desenvolupament.

La primera d' aquestes fonts és la que realment marca el gruix competencial dels ens locals ,i per tant al municipal que és al que ens referirem. Segons la Llei 8/ 1987 de Règim Local De la Generalitat de Catalunya, els ens locals, tenen reconeguda la mateixa autonomia, personalitat jurídica i capacitat per la defensa dels interessos de les seves col·lectivitats, que la que es reconeix en la Llei 7/ 1985 de Bases de Règim Local, modificada amb la Llei 11/ 1.999 de 21 d' abril.

Les competències pròpies, segons puguin especificar amb més detall les lleis sectorials son:

- Seguretat en llocs públics d' espectacles.
- Patrimoni històric artístic propi.
- Activitats i instal·lacions culturals i esportives, l' ocupació del lleure i el turisme.
- Competència obligatòria en el municipis de més de cinc mil habitants és la existència d' una biblioteca pública.

Cal insistir que la multiplicitat de nivells d' administracions que es dona avui a Catalunya no ha ajudat gens a que les coses milloressin.¹²

En primer lloc, Generalitat, diputacions, ajuntaments, i en la zona d' influència de la ciutat de Barcelona , la Corporació Metropolitana. En segon terme, la divisió en districtes de Barcelona i l' Hospitalet ha comportat també una distribució de determinades competències culturals. En tercer lloc, el paper

---

¹² DALMAU I RIBALTA , Antoni. *La cultura catalana des d'una perspectiva territorial*. Conferència pronunciada pel President de la Diputació de Barcelona a l' Spanish Institute de Nova York el dia 4 de maig de 1.984, dins el marc de les "Jornades Catalanes." Edita Diputació de Barcelona. Gabinet de Publicacions. Barcelona 1984. Document registre 2-0038.

residual a Catalunya, del Ministerio de Cultura de l' Estat i la influència dels organismes internacionals. Finalment, l' aparició dels Consells locals o comarcals de Cultura es suma a la tasca tradicional de les associacions de veïns i les entitats de tot tipus.

Un apunt de solució als problemes que ens referim el trobem dins el marc de les Jornades de Reflexió i Debat celebrades a l' Institut del Teatre de Barcelona entre febrer i juliol de 1.998, on la Federació de Municipis de Catalunya amb data 27 d' Abril, aportava un text orientatiu¹³ sobre quina es la seva proposta per a una "Distribució Competencial en Matèria d' Arts Escèniques entre l' Administració Local i Autonòmica".

Aquest document parla de la necessitat de disposar d' un Pla Estratègic per al sector de les arts escèniques de Catalunya que permeti un diagnòstic de la situació actual i permeti proposar objectius a llarg termini de distribució territorial, d' infraestructures i de programacions, mesures de suport a la creació i a la producció, i definir un pla de necessitats i oferta formatives.

---

¹³ **FEDERACIÓ DE MUNICIPIIS DE CATALUNYA.** Proposta de distribució competencial en matèria d' Arts Escèniques entre Administració Local i Autonòmica. Document registre 2-0052.

NORMATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA		
NORMA	CLASSE	MATÈRIA
RDL 41/1977 de restauració provisional de la Generalitat. Atorga a la Generalitat integrar les actuacions de les Diputacions i gestionar i administrar les funcions i serveis que se li transfereixin.	ORGANITZACIÓ	
RD 2543/1977. Desplegament del RDL 41/1977	ORGANITZACIÓ	
RD 2717/77. Modificació del RD 2543/77	ORGANITZACIÓ	
D 3 de desembre 1977. Estructura del Consell Executiu de la Generalitat: Creació de la Conselleria d'Ensenyament i Cultura.	ORGANITZACIÓ	
O.1 de febrer 1978. Normes de Funcionament de la Comissió Administració de l'Estat – Generalitat de Catalunya a efectes de transferència de serveis.	TRANSFERÈNCIES	
D.6 de febrer 1978. Aprovació del Reglament de Funcionament de la Comissió Mixta de traspàs de serveis de les Diputacions Catalanes a la Generalitat.	TRANSFERÈNCIES	
RD 2704/78. Procediment per l'execució de les transferències de les Diputacions als Organismes Provisionals Autonòmics.	TRANSFERÈNCIES	
RD 1710/79 que deixa sense efecte els procediments de fiscalització i tutela sobre les Entitats Locals.	ORGANITZACIÓ	
D.5 de novembre 1979. Aprovació de l'Estructura Orgànica de la Conselleria d'Ensenyament i Cultura. Crea les Direccions Generals de la Conselleria de Cultura i els diferents Gabinetes i Seccions.	ORGANITZACIÓ	
D.26 de setembre 1979. Creació de la Secció de Gestió del Patrimoni del Departament d'Economia i Finances.	ORGANITZACIÓ	

<p>RD 2210/1979. De transferència de Serveis i Funcions de l'Estat en matèria d'Agricultura, Sanitat, Cultura i Treball.</p> <p>Transfereix:</p> <p>a) - Les competències sobre el CENTRE NACIONAL DE LECTURA i la distribució dels crèdits als centres depenents. - Transfereix la competència per celebrar Convenis. - Política del llibre.</p> <p>b) Les competències de l'Oficina Tècnica del Centre Nacional de Lectura.</p> <p>c) Biblioteques públiques provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona: es regiran per un patronat amb participació de l'Estat i de la Generalitat.</p> <p>d) Fonoteca Nacional: es regiran per un Patronat amb participació de l'Estat i la Generalitat de Catalunya.</p> <p>e) Tramitació de l'assignació Dipòsit legal i ISBN.</p> <p>f) Algunes tasques del Tresor Bibliogràfic.</p> <p>g) Competències per tramitar els expedients d'inscripció al Registre General de la Propietat Intel·lectual.</p>	<p>TRANSFERÈNCIES</p>	<p>SERVEIS BIBLIOGRÀFICS ISBN PROPIETAT INTEL·LECTUAL</p>
<p>D.26 setembre 1979. Assignació de les Competències Transferides al Departament d'Ensenyament i Cultura.</p>	<p>TRANSFERÈNCIES</p>	<p>id. ant.</p>
<p>D.5 novembre 1979. Normes per l'exercici de les competències transferides al Departament de Cultura.</p>	<p>TRANSFERÈNCIES</p>	<p>id. ant.</p>
<p>D.27 de maig de 1980. Transferència de competències, funcions, organismes i unitats adscrits a les Diputacions, a la Generalitat. Transfereix: Servei de Catalogació i Conservació de Monuments, Diversos Museus i Biblioteques de les Diputacions Catalanes.</p>	<p>TRANSFERÈNCIES</p>	<p>MUSEUS BIBLIOTEQUES</p>
<p>O.24 juliol 1980. Pel que la Generalitat es subroga en els Convenis amb les Diputacions.</p>	<p>TRANSFERÈNCIES</p>	<p>CONVENIS</p>

NORMATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

NORMA	CLASSE	MATÈRIA
D.8 de maig 1980. Reestructuració del Consell Executiu de la Generalitat. Es crea la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació, separada de la d'Ensenyament.	ORGANITZACIÓ	
D. 115 de 23 de juny 1980. Estructura el Departament en Direccions Generals i assigna competències.	ORGANITZACIÓ	
D.131 de 24 de juliol 1980. Creació del Servei de Biblioteques i del Patrimoni Cultural.	ORGANITZACIÓ	BIBLIOTEQUES
D.166 de 23 setembre 1980. Estructura el Departament d'Economia i Finances. Integra la Direcció General del Tresor i del Patrimoni.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D.238 de 18 de novembre 1980. Estructura la Direcció General Tècnica del Departament de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
O.1 de setembre 1980. Creació dels Negociats de Dipòsit Legal i Registre de la Propietat Intel·lectual.	ORGANITZACIÓ	DIPÒSIT LEGAL PROP. INTEL·LECTUAL
D.179 de 23 de setembre 1980. Organització de la Direcció General del Tresor i del Patrimoni.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D.102 de 23 de juny 1980. Distribueix les competències transferides pel RD 2210/1979 en matèria de Cultura entre el Consell Executiu, Conseller de Cultura i Director General del Patrimoni Cultural.	TRANSFERÈNCIES	
RD 1666/1980 que aprova les normes pel traspàs de serveis i funcions de l'Estat a la Generalitat, i el funcionament de la Comissió Mixta de Transferències.	TRANSFERÈNCIES	

O.2 de setembre 1980. Traspàs de la Gestió de Biblioteques de Titularitat Estatal.	TRANSFERÈNCIES	BIBLIOTEQUES
D.151 de 5 de setembre 1980. Assignació de la Gestió de les Biblioteques traspassades al Departament de Cultura.	TRANSFERÈNCIES	BIBLIOTEQUES
Llei 6/1980 de Transferència Urgent i Plena de les Competències atorgades per l'Ordenament Jurídic Vigent a les Diputacions Catalanes. Amb aquesta Llei la Generalitat pretenia assumir TOTES les competències de les Diputacions.	TRANSFERÈNCIES	
D.56 de 26 de febrer 1981 de Patrimoni Arquitectònic. Comissió.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D.190 de 3 de juliol 1981. Reestructuració de la Junta de Museus.	ORGANITZACIÓ	MUSEUS
D. 314 de 28 de novembre 1981. Creació de l'Arxiu Nacional de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	ARXIUS
D.297 de 4 de desembre 1981. Establiment i Competències dels Serveis Territorials del Departament de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
D.188 de 10 de juliol 1981. Creació Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 322 de 28 de juliol 1981. Reorganització del Departament de Cultura. Supressió de la Direcció General de Difusió Cultural.	ORGANITZACIÓ	
Llei 8/1981 de 2 de novembre 1981. Constitució i funcions de l'Entitat Autònoma d'Organització d'Espectacles i Festes.	ORGANITZACIÓ	ESPECTACLES
D. 294 de 4 de desembre 1980. Creació del Servei de Premsa, Radiodifusió, Servei de Televisió i Servei de Publicitat. Finalitats i competències.	ORGANITZACIÓ	PREMSA, TV, RADIODIFUSIÓ
D. 295 de 4 de desembre 1980. Creació del Servei d'Arqueologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 55 de 18 de febrer 1981. Creació d'una Secció de Relacions amb l'Administració Local i Associacions Culturals.	ORGANITZACIÓ	RELACIONS INTERADMIN.
D. 165 de 19 de juny 1981. Creació de l'Institut Català de Bibliografia.	ORGANITZACIÓ	LLIBRE

NORMATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

NORMA	CLASSE	MATÈRIA
D. 365 d'octubre de Creació de Servei de Cinematografia.	ORGANITZACIÓ	CINEMA
D. 368 de 26 d'octubre 1981. Creació Comissió Assessora del Servei de Promoció Cultural.	ORGANITZACIÓ	
Llei 3/1981 de 22 d'abril de Biblioteques. Desenvolupa les competències en matèria de Biblioteques.	DESENVOLUPAMENT	BIBLIOTEQUES
Llei 11 de 7 de desembre Reguladora dels Béns i Drets de la Generalitat.	DESENVOLUPAMENT	PATRIMONI
RD. 159/1981 de transferència de serveis de l'Estat en matèria de Patrimoni Arquitectònic, edificació i Habitatge.	TRANSFERÈNCIES	PATRIMONI
D. 30/1981 de 10 de febrer d'assignació de les matèries transferides sobre Patrimoni Arquitectònic al Departament d'Obres Públiques.	TRANSFERÈNCIES	PATRIMONI
<p>RD. 1010/1981 de traspàs de Funcions i Serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria de Cultura. Es traspassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Totes les funcions i serveis que l'Estat presta a la Comunitat Autònoma en matèria de llibres i biblioteques, cinematografia, música i teatre, patrimoni històric – artístic, promoció socio – cultural i fundacions i associacions culturals. - Fons de protecció a la cinematografia: es transfereix el percentatge de la part del Fons destinat a pel·lícules d'especial qualitat i especials per a menors. - Filmoteca Nacional. - Tramitació d'expedients d'exportació de béns mobles de valor històric, artístic, arqueològic, etnològic, paleontològic. 	TRANSFERÈNCIES	CINEMA MÚSICA TEATRE PATRIMONI CULTURAL LLIBRES BIBLIOTEQUES

D. 347/1981 d'Assignació de les competències transferides al RD 1010/1981.	TRANSFERÈNCIES	
Recurs d' Inconstitucionalitat 40/1981 contra la Llei 6/1980 sobre transferència urgent i Plena de les Diputacions catalanes a la Generalitat de Catalunya. SENTÈNCIA del TC anul·lant els articles 1, 2, 3, 5, i 9 de l'esmentada Llei.	TRANSFERÈNCIES	
O.20 d'abril 1982. Creació del Registre Oficial de Cine – Clubs.	ORGANITZACIÓ	CINEMA
D.112/1982 de 5 de maig, Registre d'Empreses Cinematogràfiques de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	CINEMA
D.195/1982. Destinació dels llibres obtinguts del Dipòsit Legal.	ORGANITZACIÓ	DIPÒSIT LEGAL
D.222/1982 de Creació de la Xarxa de Museus Comarcals.	DESENVOLUPAMENT	MUSEUS
D.61/1982 Creació de Inspecció General d'Arxius i Inspecció General de Biblioteques.	ORGANITZACIÓ	ARXIUS
O.1 de març 1982. Creació del Registre de Teatres de Cambra o Assaig i Agrupacions Escèniques de caràcter no – professional.	ORGANITZACIÓ	TEATRE
D.218/1982 Reestructuració del Departament de Cultura: Creació de les Direccions Generals de Difusió Cultural, de Música, Teatre i Cinematografia, del Patrimoni Escrit i Documental i del Patrimoni Artístic.	ORGANITZACIÓ	
D. 398/1982. Assignació dels serveis transferits en matèria de premsa.	ORGANITZACIÓ	ESPECTACLES
D. 263/1982 de 15 de juny. Creació del Registre d'Empreses Editorials de Catalunya en el si del Servei del Llibre.	ORGANITZACIÓ	LLIBRE
RD 2455/1982 de traspàs de serveis de l'Estat en matèria de Premsa i Publicitat.	TRANSFERÈNCIES	PREMSA
O. 3 d'octubre 1982. Creació del Centre de Documentació i Recerca de la Cultura Tradicional i Popular.	ORGANITZACIÓ	
O. 20 de gener 1983. Delegació de Facultats del Conseller de Cultura al Director General de Patrimoni Artístic.	ORGANITZACIÓ	

NORMATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA		
NORMA	CLASSE	MATÈRIA
D. 478/1983 de 28 d'octubre. Competències en Registre de Llibres i Documents de Patrimoni Documental i Bibliogràfic.	DESENVOLUPAMENT	LLIBRES
D. 323/1983 de 14 de juliol. Reglament per l'execució de la Llei de Patrimoni de la Generalitat.	DESENVOLUPAMENT	PATRIMONI
O. de febrer 1984. Creació d'un Centre d'Investigació del Patrimoni Arquitectònic Català.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 97/1984 de 27 de març. Creació d'una Secció de Cultura Popular del Servei de Promoció Cultural.	ORGANITZACIÓ	
D. 80/1984 de 3 de març. Creació del Centre d'Història Contemporània de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	HISTÒRIA
D. 225/1984 de 13 de juliol. Supressió de la Subdirecció General de Museus, d'Arts Plàstiques i Arqueologia.	ORGANITZACIÓ	MUSEUS
O. 23 de juliol 1984. Concepte i Funcions del Consell Assessor de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
D. 296/1984 de 28 de desembre. Creació dels Coordinadors Territorials de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
Llei 6/1985 de 26 d'abril d'Arxius Públics, Històrics i Privats.	DESENVOLUPAMENT	ARXIUS
O. 2 de maig 1985. De Formació i Manteniment de l'Inventari General en relació als béns mobles que integren el Patrimoni de la Generalitat.	DESENVOLUPAMENT	PATRIMONI
RD. 1771/1985 de Traspàs de serveis de l'Estat en matèria d'espectacles. Fa referència a la vessant de seguretat pública, és a dir, a les competències que es traspassen al Departament de Governació.	TRANSFERÈNCIES	ESPECTACLES

D. 279/1985 de 12 de setembre de creació del Registre d'Empreses Periodístiques i Agències Informatives de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	PREMSA
O. 7 de març 1986 i O. 10 de març 1986. Autorització i creació de Comissions Assessoras del Conseller de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
O. 12 de juny 1986. Creació dels Negociats en el Servei de Museus.	ORGANITZACIÓ	MUSEUS
D. 361 de 4 de desembre 1986 de Normativa Intertemporal en matèria de Règim Local. Va ser la Norma Provisional fins l'aprovació de la Llei de Règim Local de la Generalitat de Catalunya.	COMPETÈNCIES	
D. 55/1987. De Reestructuració del Departament de Cultura. Comissions tècniques.	DESENVOLUPAMENT	
Llei 5/1987 de Règim Provisional de les Competències de les Diputacions. Fins l'aprovació de la Llei de Règim Local de la Generalitat de Catalunya.	COMPETÈNCIES	
D. 138/1987 de 9 d'abril. Creació del Servei de Restauració de Béns Mobles.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
Llei 8/1987 de 15 d'abril. Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya (consulteu quadre adjunt sobre aquesta llei).	COMPETÈNCIES	
O. 20 de maig 1987. Creació Negociats del Servei de Biblioteques.	ORGANITZACIÓ	BIBLIOTEQUES
D. 215/1987 de 9 de juny. Creació de la Subdirecció de Coordinació i Informació Cultural i el Servei de Contractació.	ORGANITZACIÓ	
O. 30 de juliol 1987. Regulació del Consell d'Arqueologia de Catalunya.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 323/1987 de 26 d'octubre. Funcions de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Històric – Artístic de Catalunya.	DESENVOLUPAMENT	LLIBRE
D. 61/1988 de 10 de març. Supressió del Servei de Promoció del Llibre i de la Premsa.	ORGANITZACIÓ	LLIBRE
D. 110/1988 de 5 de maig. Organització de la Xarxa d'Arxius Històrics Comarcals.	DESENVOLUPAMENT	ARXIUS

NORMATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

NORMA	CLASSE	MATÈRIA
D. 197/1988. Competències. Traspassos. Creació de la Comissió Mixta de traspàs de Serveis i Recursos de les Diputacions a la Generalitat.	TRANSFERÈNCIES	
D. 233/1988 de 12 de setembre de Reestructuració de la Conselleria. Òrgans d'Assistència del Conseller.	ORGANITZACIÓ	
O. 28 de setembre 1988. Creació i supressió de Negociats.	ORGANITZACIÓ	
O. 2 de desembre 1988. Elecció de membres de la Comissió Mixta de Traspassos.	TRANSFERÈNCIES	
D. 336/1988 de Reglament del Patrimoni dels Ens Locals.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 84/1989 de 4 d'abril. Sotsdireccions Generals i de Serveis del Departament de Cultura.	ORGANITZACIÓ	
Llei 8/1989 de 5 de juny. Modifica la Llei Reguladora d'Arxius.	DESENVOLUPAMENT	ARXIUS
D. 208/1989. De 1 d'agost. Delegació a les Comarques de Competències de la Generalitat en Matèria d'Arxius Històrics, Centres de Normalització Lingüística, Gestió de Cases de Cultura i d'altres.	COMPETÈNCIES	ARXIUS CASES CULTURA
Consorti de la Xarxa de Teatres Públics de Catalunya. 28 d'agost 1989. Publicació dels estatuts i relació dels municipis membres del Consorci.	DESENVOLUPAMENT	TEATRE
Llei 13/1989 de 14 de desembre d'Organització, Procediment i Règim Jurídic de l'Administració de la Generalitat.	ORGANITZACIÓ	
Edicte 8 de gener 1990. Normes reguladores del Pla de Cooperació i Assistència Local 1990-91 de la Diputació de Barcelona.	ORGANITZACIÓ	

D. 176/1990 de 16 de juliol de Gestió dels Monuments existents a Catalunya.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 260/1990 de 23 d'octubre. Reestructuració del Gabinet del Conseller i Servei d'Informació Cultural.	ORGANITZACIÓ	
Llei 17/1990 de 2 de novembre de Regulació General dels Museus. Competències Administratives.	DESENVOLUPAMENT	MUSEUS
O. 10 de desembre 1990. Programa de Biblioteques i Museus, depenent del Director General del Patrimoni Cultural.	DESENVOLUPAMENT	MUSEUS
D. 289/1990 de 4 de desembre. Reestructuració de la Direcció General del Patrimoni Cultural.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI
D. 24/1991 de 22 de gener. Representació de les Entitats Locals i Consells Comarcals a la Junta de Museus.	DESENVOLUPAMENT	MUSEUS
O. 8 de febrer de 1991. Aprovació del programa de comarcalització del Departament de Cultura.	DESENVOLUPAMENT	
D. 105/1991 de 7 de maig. Funcions inspectores de la Direcció General de Promoció Cultural.	ORGANITZACIÓ	
D. 125/1991 de 31 de maig. Reestructuració. Creació dels càrrecs de Cap de Protocol i Relacions Públiques i Premsa. Secretaria de Difusió Cultural.	ORGANITZACIÓ	
O. 21 d'octubre 1991. Programes d'Infraestructures Culturals.	ORGANITZACIÓ	
D. 267/1991 de 25 de novembre sobre el Patrimoni Cultural Moble. Normes per incloure'ls en la categoria de protecció de la Llei de l'Estat sobre Patrimoni Històric.	DESENVOLUPAMENT	PATRIMONI
D.160/1992 de 20 de juliol de traspàs de Museus i Serveis Museístics de la Diputació de Girona a la Generalitat i a determinats Consells Comarcals. D. 289/192 de 24 de desembre. Assumpció de la gestió dels museus.	TRANSFERÈNCIES	MUSEUS
D. 35/1992 de 10 de febrer. Desplegament de la regulació de Museus.	DESENVOLUPAMENT	MUSEUS
Resolució 18 de febrer 1992. Comissió Generalitat – Església Patrimoni Cultural.	ORGANITZACIÓ	PATRIMONI

**QUADRE ADJUNT. Les competències dels municipis i províncies en matèria de cultura a Catalunya.
Font I: La Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, de 15 d'abril de 1987.**

MUNICIPIS		DIPUTACIONS
A) CAPACITACIÓ i PARTICIPACIÓ: Tenen reconeguda la mateixa autonomia, personalitat jurídica i capacitat per la defensa dels interessos de les seves col·lectivitats, que la que es reconeixia a la Llei de Bases estatal. Arts. 44 de la Llei de Règim Local Catalana.		A) CAPACITACIÓ i PARTICIPACIÓ: Tenen reconeguda la mateixa autonomia, personalitat jurídica i capacitat per la defensa dels interessos de les seves col·lectivitats, que la que es reconeixia a la Llei de Bases estatal. Arts. 84 de la Llei de Règim Local Catalana.
B) COMPETÈNCIES: 1.- Genèrica (Art.63): El municipi, per la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat de veïns.		B) COMPETÈNCIES PRÒPIES: (Art. 88) 1.- Són competències de les Diputacions Provincials les que sota aquest concepte li atribueixen les lleis. 2.- Els correspon en qualsevol cas: a) Coordinar els serveis municipals entre si, per garantir la prestació integral i adequada dels serveis en el territori de la província. b) Prestar assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis, especialment als que tenen menys capacitat econòmica i de gestió. c) Prestar serveis públics de caràcter supracomarcal. d) Fomentar i administrar els interessos peculiars de la província.
2.- Competències pròpies en: (Art. 63.2) Segons puguin especificar amb més detall les lleis sectorials (Art. 63.3).		
COMPETÈNCIA	MATÈRIA	
- Seguretat en llocs públics.	ESPECTACLES	
- Patrimoni històric artístic propi	PATRIMONI CULTURAL	
- Activitats i instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure, el turisme.	CENTRES DE DIPÒSIT CONSERVATORIS, BELLES ARTS, etc.	
3.- Competències dintre del cercle de protecció (les han de prestar necessàriament: en els municipis de més de cinc mil habitants: (Art. 64 b) - Biblioteca pública.		
4.- Capacitació concreta/legitimació: Per la gestió dels seus interessos, el municipi també pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques, i, en particular, les relatives a (Art.68). a) La cultura, la joventut i l'esport. b) Arxius, les biblioteques, els museus, els conservatoris de música i els centres de Belles Arts. Per a la realització d'aquestes activitats, els municipis poden exercir les potestats d'execució que no estiguin atribuïdes per la Legislació a altres Administracions Públiques, inclosa, si s'escau, la de dictar reglaments interns d'organització dels serveis corresponents.		

L'intervenció pública.

Constatem doncs, que la distribució de competències, entre els diversos nivells de govern de l' Estat espanyol, a partir del 1978, no resol de forma clara el paper de cada administració en el camp cultural i per tant, menys encara, en el teatral ¹⁴.

La falta de concreció en la limitació de funcions entre el govern central i el govern autònom, va portar a la Generalitat de Catalunya a presentar un recurs davant el Tribunal Constitucional, que en Sentència 49/1984, reconeixia el paper destacat de la Comunitat Autònoma en el camp cultural, però no admetia cap intent de considerar la cultura com a competència única i excloent per part de cap nivell de govern. Així doncs, qualsevol estructura pública representativa pot intervenir en qualsevol manifestació cultural de la seva comunitat, coincidint en nombroses ocasions en un mateix territori actuacions paral·leles de diferents administracions.

En el cas de la Comunitat Autònoma Catalana es detecta una falta de transcendència dels serveis culturals de l' Estat a Catalunya, on la majoria son de titularitat local¹⁵. La raó es troba en les importants institucions que deixà la Mancomunitat de Catalunya i la Generalitat republicana, les quals varen passar posteriorment a les Diputacions, especialment la de Barcelona; però també en les dimensions del Ajuntament de Barcelona, la institució cultural més potent de Catalunya, que disposa de serveis que superen l' interès local.

Aquesta situació singular ha generat greus dificultats per arribar a una eficaç articulació de relacions entre les administracions locals i l' autonòmica. Per intentar solventar aquesta circumstancia el 1985 es signava entre els representants de les Diputacions i dels municipis i la Generalitat un *Acord marc entre les institucions culturals per a la coordinació de llur política cultural en relació amb les entitats culturals bàsiques*,¹⁶ conegut com a Pacte Cultural i impulsat per el titular de cultura del moment Joan Rigol.

---

¹⁴ **DD.AA.** *Estructura del sector teatral a Catalunya. Política teatral i formes d' intervenció de les administracions*. Barcelona. Edita Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. Centre d'Estudis de Planificació. Primera edició juny de 1991.

¹⁵ **FOSSAS, Enric.** *Regions i sector cultural a Europa. Estudi comparat: Bèlgica, França, Itàlia, RFA i Espanya*. Barcelona. Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Autonòmics. Primera edició Juliol de 1990.

¹⁶ **DD.AA.** *Acord-marc entre les institucions catalanes per a la coordinació de llur política en relació a les entitats culturals bàsiques*. Document registre 2-0044.

Es tracta d' un acord molt genèric que pretén delimitar i coordinar les actuacions de les diferents instàncies en el sector cultural i establir acords concrets en matèria d' equipaments, subvencions i normalització lingüística. Les discrepàncies de les diverses forces polítiques va impedir el posterior desplegament del Pacte.

Les bondats del Pacte Cultural ¹⁷ no es veurien reflectides, ni la situació exposada resolta, si avanç no s' aprofundís en una clara distribució de les competències i cada àmbit de l' Administració no hagués d' afrontar tasques substitutories en l' exercici de les seves funcions, que sovint, no coincideixen amb el de les seves obligacions. Aquí es fa clara referència a les administracions locals, que per necessitat d' atendre la demanda social, en la majoria dels casos, sobrepassen els camps d' actuació que la llei els encomana.

Així, els esforços del govern de la Generalitat en la primera legislatura es varen concentrar bàsicament en l' elaboració de la Llei 7/ 1983, de 18 d' abril, dita de Normalització Lingüística. Aquesta Llei regula exclusivament el tema lingüístic i suposa només en part l' exercici de la competència de l' art. 148.1.17 de la Constitució Espanyola.

Inicialment, es va plantejar el propòsit d' elaborar una macro Llei Cultural, que compregués diversos aspectes del fet cultural. Es constata aquest fet en el document *Acció de govern de la Generalitat de Catalunya. Maig- Desembre 1980 (1981)*. En aquest mateix sentit, la intervenció del Conseller Max Cahner en la Sessió Informativa de la Comissió de Política Cultural del Parlament de 12 de desembre de 1980.

Aquesta iniciativa , com el Pacte Cultural, tampoc va reeixir.

Anem ara, a determinar, quina és la intervenció pública sobre el sector de les arts escèniques a Espanya i quin paper hi juga en aquest marc de competències entrecruades.¹⁸

En primer lloc cal remarcar que la estructuració dels diversos cicles i etapes que s' han produït en les polítiques culturals dels països desenvolupats, s' han reflectit en el nostre país amb la mateixa successió, però amb un desajust al calendari, motivat per la tardana incorporació al marc democràtic, element indispensable per a establir comparances. Per altra banda cal considerar que les

---

¹⁷ Document registre 2-0044, anteriorment citat.

¹⁸ PICAS , Oriol. (d'entre DD.AA.). *El sector cultural en España ante el proceso de integración europea. Estructura de los sectores culturales: Producción, mercado e intervención pública*. Op. Cit.. Pàgines 193 a 198.

posicions amb major tendència normativitzadora o dinamitzadora estan clarament subjectes, a part de la voluntat política, a les distribucions competencials que hem contemplat anteriorment.

El model d' intervenció pública a l' Estat Espanyol per la seva estructuració legal, s' ha situat en una formula híbrida entre el model unitari francès i el federal alemany.

Com a panorama general podríem dir que l' Administració Central actua essencialment en la promoció de les arts escèniques en l' àmbit de la promoció exterior i la cooperació internacional, en la coordinació interautonòmica i en les activitats considerades de interès nacional.

Les Comunitats Autònomes exerceixen competències legislatives i executives.

Els municipis tenen capacitat per desenvolupar polítiques de promoció en les arts escèniques dins el principi de màxima descentralització dels serveis personals.

Les Diputacions Provincials, assumeixen la funció de recolzament als municipis.

L' ajut i promoció des del sector públic pren habitualment diverses formes o vies d' intervenció ¹⁹:

1.- *Establiment del marc legal.* L' activitat teatral, com la de qualsevol altre sector social o econòmic, està sotmesa a un conjunt de normatives que la regulen. La legislació sobre propietat intel·lectual, la normativa de policia d' espectacles, l' establiment de quotes d' exhibició de dramàtics als mitjans de comunicació, l' equiparació de la titulació acadèmica, etc. Conformen un ampli ventall normatiu de competència compartida entre l' Estat central i les Comunitats Autònomes.

2.- *Activitat pública directa.* Consisteix en l' organització, des de la mateixa Administració, d' activitats de programació, producció i exhibició en el camp teatral. Això engloba des de la programació i producció d' un centre dramàtic nacional, fins a una escola municipal de teatre o dansa, passant per l' organització de festivals o construcció d' equipaments.

3.- *Política d' ajuts i subvencions.* Aquest aspecte de la política teatral inclou formes molt diverses de foment del públic i d' ajut a la producció i

---

¹⁹ DD.AA., *Estructura del sector teatral a Catalunya*. Op. Cit.

creació: subvencions, beques, cessions de locals i infraestructures, finançament de la promoció, coproduccions, etc.

4.- *Facilitats creditícies.* Establiment de vies de finançament a interès subvencionat o avals determinats a demandes de crèdit.

5.- *Relacions amb les televisions públiques.* Intervenció directa dels responsables culturals públics prop de les televisions facilitant l'establiment d'acords de promoció, de producció o d'adquisició de drets d'antena, així com el finançament directe de programes de difusió de l'activitat teatral.

Accions en els diversos àmbits de l' Administració: Intervencions i gestió.

La política de l' Estat ^{20 i 21}

El primer govern de la era democràtica, i fins i tot, de l' època preconstitucional va ser nomenat per la UCD (Union de Centro Democrático) i es va encarregar de dibuixar sobre un veritable desert unes primeres línies d' actuació també en al camp del teatre. En un panorama protagonitzat per el teatre més ranci, conviuen les propostes d' una forma alternativa al sistema imperant. Els joves més inquiets, i els no tant joves, que provenien del moviment universitari i del dit teatre independent, eren un punt de referència per començar a refer el camí cap a la normalització.

Es va crear el Ministerio de Cultura, segons Reial Decret de 4 de juliol de 1977 modificat per el Reial Decret de 27 d' agost del mateix any, i en el seu àmbit, la Dirección General de Música y Teatro, i paulatinament va desaparèixer la censura mitjançant una serie d' Ordres, Lleis i Reials Decrets que derogaven els existents des de finals de la guerra civil fins al 1976.

Entre 1.977 i 1.982 es va posar en marxa el Centro Dramático Nacional (CDN) el Centro de Documentación Teatral, els Festivals de Mérida i Almagro el Teatro de Corte de El Escorial i va recuperar el Teatro Español a Madrid. Significatiu va ser el Premio Nacional de Teatro al Teatre Lliure al 79 any en que la citada companyia va actuar a la capital per primera vegada en català.

---

²⁰ DD.AA. *El sector cultural en España ante el proceso de integración europea.* Op. Cit.

²¹ DD.AA. *Estructura del sector teatral a Catalunya.* Op. Cit.

Totes aquestes mesures absolutament insuficients però, si més no, varen establir unes bases per treballs posteriors de la mà dels governs que els succeïren. La etapa que compren entre els anys 82 i 92 va estar protagonitzada pels successius governs socialistes i es va caracteritzar per la recuperació de una gran part de teatres públics que estaven en pèssimes condicions i que en conveni amb el Ministerio de Obras Públicas (MOPU) i amb els Ajuntaments una cinquantena d' aquests van poder ser de nou utilitzats per la presència de manifestacions escèniques i constituir una xarxa de teatres públics anomenada Red de Teatros. Per la introducció del terme "teatro concertado" que significava un intent d' ajudar a la consolidació de les companyies més emblemàtiques. Per la creació de la Compañía de Teatro Clásico i del Centro de Nuevas Tendencias Teatrales. Per la redacció i aplicació de la primera normativa teatral en matèria d' ajuts mitjançant l' Ordre de 27 de maig de 1.985, conseqüència de la entrada en vigor de la majoria d' Estatuts d' Autonomia.

La introducció de la referida Ordre ens dona idea dels objectius que en política teatral es volien assolir des de l' Administració central.

El régimen jurídico actual de ayuda al teatro español, tanto en su aspecto de soporte de la compañías y locales como de las medidas de apoyo al autor, a la creación teatral y otros campos de la creación escénica, constituye un complejo de disposiciones que diverso rango que adolece de la sistemática necesaria y de la coherencia jurídica deseable al haber sido dictadas en diversas épocas al compás de las necesidades estimadas de la política teatral del Ministerio de Cultura.

Por otra parte, la realidad teatral española requiere la adecuación y adopción de nuevas medidas que propicien y favorezcan su desarrollo.

Todo ello ha llevado a la elaboración de esta Orden Ministerial que, introduciendo las oportunas modificaciones en la normativa vigente, refunda, en lo posible, lo dispuesto en los múltiples preceptos existentes, y al mismo tiempo contemple las nuevas medidas que incidan sobre las personas y entidades en donde se genera de forma directa el fenómeno teatral.

Es preciso que la Administración apoye las iniciativas que surgen de la sociedad en un ámbito de libertad creativa que origina una constante renovación de orientaciones estéticas e ideas escénicas nuevas.

En consecuencia, y en el área de ayuda a la empresa, se introduce como novedad en teatro concertado en sus distintas vertientes como una actividad teatral que la Administración Pública conviene con el sector teatral privado mediante unos determinados requisitos; así mismo aparece por primera vez en un texto legal lo que la realidad teatral ya ha definido: que son las salas alternativas y compañías no

convencionales. Como novedad también conviene resaltar el establecimiento de registros de entidades teatrales a los exclusivos efectos de las ayudas.

Dentro de la política de apoyo al autor y a la creación teatral en particular se enumeran una serie de medidas referentes a premios, ayudas, becas y bolsas que incentiven la aparición de textos teatrales tanto de autores nuevos como de los que se han incorporado al repertorio. La búsqueda de una identidad teatral entendida en el marco Constitucional de España, como afirmación de la dramaturgia que surge dentro de cada una de sus culturas que pretende ofrecer a la sociedad una reflexión actual sobre si misma, hace imprescindible la puesta en marcha de medidas que ayuden a la incorporación activa de los dramaturgos a la práctica de colectivos y compañías en tareas que le son específicas, así como la convocatoria de distintas ayudas que sirvan de incentivo a la creación de nuevos textos teatrales.

La finalidad última de todas las medidas enmarcadas en la presente Orden Ministerial es la de abrir un terreno a la colaboración de las instituciones públicas con los profesionales del teatro, asegurar la continuidad y la independencia de las compañías y locales teatrales, que son agentes y protagonistas fundamentales de la vida teatral, y promover la más amplia descentralización del hecho teatral en el ámbito del Estado. ²²

I, finalment, una acció rellevant ha estat la creació del INAEM, Instituto Nacional para las Artes Escenicas y de la Música, que es va convertir en una eina essencial, per disminuir els problemes administratius que sorgien de la gestió d' aspectes tant singulars per als mecanismes de l' Administració, com son el teatre o la música.

La política de l' Estat en matèria d' arts escèniques la porta a terme mitjançant el Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM), organisme autònom del Ministerio de Educación y Cultura al front del qual està situat un Director General que depèn directament del Secretari d' Estat de Cultura amb dues Sotsdireccions, una de Teatre i una altre de Música.

L' activitat directa de l' INAEM inclou la gestió de dos centres de producció teatral (Centro Dramático Nacional y Compañía Nacional de Teatro Clásico), dues companyies de dansa, dos centres de producció lírica i el Centro de Documentación Teatral, tot els amb seu a Madrid.

---

²² Orden por la que se establecen las normas reguladoras de las ayudas y subvenciones del INAEM, del Ministerio de Cultura, en el ámbito de la Música, las Artes Escénicas y la Danza (Esborrany). Ministerio de Cultura, Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Document registre 2-0190.

La incidència dels centres de producció teatral de l' àmbit estatal sobre la realitat catalana és relativa i irregular. D' una banda, alguns dels més reconeguts directors i actors catalans hi participen. D' una altra banda, la presència dels espectacles dels centres de producció nacional na és massa important, si descomptem la programació del Mercat de les Flors de Barcelona i darrerament la del Teatre Victoria.

La política de suport al sector teatral desenvolupada aquests darrers anys per l' INAEM s' ha basat en la normativa citada anteriorment, establerta per l' Ordre de 27 de maig de 1985 ²³, modificada per la de 22 de febrer de 1988 i per la Ley 31/1990 de los Presupuestos Generales del Estado para 1991, que bàsicament han mantingut la seva estructura amb aportacions sobre necessàries adequacions als diversos moments de la seva aplicació. Aquesta Ordre, amb les successives modificacions, estableix diferents possibilitats d' ajut, que van des de la subvenció a sales de companyies concertades fins a beques o borses de viatge a l' estranger tot passant per aportacions al finançament de festivals o associacions.

També porta a terme programes específics com la rehabilitació de teatres públics amb col·laboració amb el Ministerio de Fomento, programes de formació de gestors i tècnics amb el Ministerio de Trabajo i el Fons Social Europeu etc.

La política d'ajuts i subvencions ²⁴ es centra en:

1.- Concertació amb sales i companyies.

La concertació és la més important forma d' ajut establert. Es basa en un acord entre l' INAEM i la companyia o la sala en virtut del qual l' Estat atorga una subvenció a canvi del seguiment d' unes determinades directrius.

Teatre concertat.- El local ha de tenir una infraestructura bàsica en equipament tècnic i les entrades han d' estar per sota dels preus de mercat. Les companyies que actuen en el local ho han de fer un mínim de quaranta-cinc dies i han de rebre entre un 60 % i un 75 % de la recaptació neta de la taquilla. També ha de programar anualment com a mínim una obra d' autor espanyol contemporani.

---

²³ Orden del 27 de mayo de 1985 por la que se establece la normativa de ayudas al teatro español. Ministerio de Cultura. Document registre 2-0080.

²⁴ Ayudas del I.N.A.E.M. a la música, la lírica y la danza. I.N.A.E.M (B.O.E.). Document registre 2-0062.

Sala alternativa concertada.- La seva programació ha d' estar basada, amb caràcter estable i permanent, en obres experimentals o d' investigació preferentment de producció pròpia.

Com en el cas anterior, cal que la sala tingui un equipament tècnic i una infraestructura suficients i que el preu de les entrades no sigui superior al del mercat.

Companyia concertada.- Aquesta modalitat es basa en la presentació d' una proposta de programació de dos anys, que ha d' incloure dues produccions per any amb una gira prevista de quaranta-cinc dies com a mínim. Les companyies amb una línia estable d' experimentació estan contemplades en aquest apartat sempre que presentin una obra d' autor espanyol o de dramaturgia pròpia amb un mínim de cent- vint -i- cinc representacions.

Son elements que ajuden a accedir a aquesta modalitat el fet de que la companyia disposi de sala pròpia d' exhibició i també, que tingui incorporat a l' equip de creació a un autor o autora teatral.

2.- Ajuts a la producció, gires i infraestructures escèniques.

Hi ha una sèrie d'ajuts, al marge de la concertació, que es dediquen a subvencionar aspectes concrets de les produccions, com ara, les pròpies produccions, les gires, les infraestructures teatrals, etc.

D' aquesta modalitat hi ha varies possibilitats.

Ajuts a la producció.- Dirigits a la producció d' espectacles concrets.

Manteniment del muntatge.- Actua més en el procés d' explotació que en el de producció o inversió inicial.

Ajuts a gires.- S' adreça a les espectacles que realitzen gira per l' Estat espanyol i per més d' una comunitat autònoma.

Pla combinat de producció i gira.- És un conveni anual de col·laboració amb les mateixes característiques de les de producció i gira de les que és una barreja.

Ajut a locals per la programació de companyies en gira subvencionada.- Consisteix en una subvenció d' assignació diària per a les empreses propietàries dels locals on es presentin espectacles en gira subvencionats.

Ajut a infraestructures teatrals.- Son els seus destinataris les empreses de local que presentin un projecte de millora o recuperació d' equipaments teatrals que garanteixin una activitat teatral de tres mesos a l' any com a mínim que sigui l' única sala de la localitat i que tingui una programació digna de ser subvencionada.

La quantitat concedida no excedirà del 50% del cost total i caldrà un informe previ de la comunitat autònoma a la que pertany la localitat on es trobi l' equipament.

3.- Subvencions a associacions culturals.

L' INAEM concedeix subvencions a associacions culturals que la seva activitat principal estigui centrada en el teatre i acostumen a tenir caràcter anual per programes concrets.

La concessió d' aquestes subvencions està subjecte a la presentació d' un informe de la comunitat autònoma a la que pertany l' associació sol·licitant.

4.- Mesures de recolzament a l' autor.

Ajuts a la creació teatral.- Es convoquen anualment unes subvencions per afavorir la posada en escena d' obres d' autors nous i contemporanis de manera que la companyia que els programa pot accedir a ajuts per la producció.

Premis Nacional de Teatre i Premi Calderón de la Barca.- De concessió anual sense necessitat de que siguin convocats.

Beques i borses de viatge.- De concessió anual es destinen a ajudar a la realització d' estudis, o a l' assistència a congressos etc.

Ajuts a la investigació.- Aquesta modalitat preveu subvencionar activitats d' investigació, estudis o treballs sobre les noves tecnologies aplicades a les arts escèniques.

5.- Ajuts a festivals, mostres i congressos.

En els casos que l' INAEM destina part del pressupost de subvencions per a festivals o mostres, sempre ho fa amb la condició de participar en els òrgans d' organització.

Aquesta ajuda està adreçada especialment per a garantir la continuïtat dels certàmens als que dona suport.

6.- Promoció al teatre espanyol a l' estranger.

Son susceptibles d' acollir-se a aquestos ajuts, en forma de subvenció, aquelles companyies espanyoles que actuen i promocionen el teatre espanyol a l' estranger.

Sembla ser, que a partir de la victòria del Partit Popular, i mitjançant les formules exposades, el Ministerio de Educación y Cultura vol marcar les pautes de la seva política teatral, de la que recentment (1.997), en uns cursos de Gestió Cultural celebrats a Murcia sota el patrocini de Caja Murcia, el Sots-director de Teatre de l'INAEM (Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música) Eduardo Galan, senyalava els objectius generals que es proposa l' INAEM, entre els que es poden destacar els següents:

- 1.- La recuperació d' espectadors i la captació de nous públics per a tot tipus d' espectacles escènics. Es creu en la pluralitat de la societat espanyola, el que en termes artístics suposa acceptar la existència de diferents espectadors amb gustos estètics molt variats.
- 2.- Fomentar i difondre la dramaturgia espanyola (tant clàssica com actual) com a manera de defensar les senyes d' identitat.
- 3.- Estimular la producció i millorar l' exhibició del teatre per a nens i joves.
- 4.- Afavorir la comunicació cultural entre les Comunitats Autònomes.
- 5.- Afavorir la comunicació amb el teatre iberoamericà.
- 6.- Millorar les infraestructures teatrals.
- 7.- Contribuir al sanejament del teixit empresarial.

De tots aquests objectius, l' aposta cultural es centra en el recolzament a la producció, promoció i difusió de la dramaturgia espanyola actual.

La política de la Generalitat de Catalunya.^{25 i 26}

En matèria de cultura la Generalitat ha exercit la seva competència duent a terme una acció bàsicament de foment de les arts, mitjançant ordres i decrets que regulen el procediment d' atorgament de subvencions en aquestos sectors. Ha exercit les funcions i ha gestionat els serveis traspassats i ha procedit a regular alguns aspectes del cinema i el teatre.

No s' ha recorregut a la via legislativa per exercir aquestes competències, excepció feta de la creació de dos organismes autònoms: l' Entitat Autònoma d'Organització d' Espectacles i Festes (Llei 8/1981 de 2 de novembre) , i la Institució de les Lletres catalanes (Llei 20/1987, de 12 de novembre).

L' Administració autonòmica catalana s' ha dotat d' un òrgan específic per al sector cultural, adoptant un model de caire institucional burocràtic estatal i una organització dels serveis culturals, similar al Ministerio de Cultura espanyol.

El primer Consell Executiu estatutari va crear el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (Decret 115/80 de 23 de juny), organitzat en una Secretaria General Tècnica i cinc Direccions Generals (Patrimoni Cultural; Activitats Artístiques i Literàries; Difusió Cultural; Política Lingüística; Mitjans de Comunicació).

Aquest sistema es va reestructurar amb el Decret 218/82 de 5 de juliol passant a denominar-se el Departament "Departament de Cultura de la Generalitat", denominació que ha conservat malgrat les posteriors reestructuracions.

A partir del Departament, la Generalitat de Catalunya, actua sobre la política teatral mitjançant dos instruments d' intervenció. El Servei de Teatre i l' Entitat Autònoma d' Espectacles i Festes de la que ja s' ha citat la seva creació. El primer s' ocupa principalment de distribuir els ajuts i subvencions i el segon de les accions directes.

---

²⁵ DD.AA. *Estructura del sector teatral a Catalunya*. Op. Cit.

²⁶ VILLATORO, Vicens. (d'entre DD.AA.). *Jornades de reflexió i debat. Per una nova etapa de les arts escèniques a Catalunya. Documents*. Barcelona. Editen Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona i Associació d' Actors i Directors Professionals de Catalunya. AADPC. Annex número. 7. 1998. Document registre 2-0040.

Les actuacions directes han consistit en la gestió dels fons destinats al Centre Dramàtic de la Generalitat, situat en el teatre Romea fins al 1998, i al Teatre Poliorama, fins al 1997. Els esmentats teatres varen passar a mans privades gestionats per FOCUS. S.A. i TRES X TRES. S.A. respectivament, mitjançant concurs públic.

També els Centres Dramàtics del Vallés i Osona mantenen convenis amb l' Entitat Autònoma.

Amb l' aparició del Teatre Nacional de Catalunya, al setembre de 1.997, constituït com a Societat Anònima de capital públic, l' Entitat Autònoma ha perdut gran part del seu contingut, ja que aquest ha assumit les accions directes que es portaven a terme per part del Centre Dramàtic i del teatre Poliorama.

En l' any 2000 el Conseller de >Cultura Sr. Vilajoana ha anunciat la creació de l' Institut de les Indústries Culturals que es troba en període de gestació i que de moment, ja ha estat contestat per diversos sectors de la professió, per considerar que no han estat consultats, i que aquest projecte neix d' esquena als protagonistes del fet cultural, sense comptar amb el seu parer.

L' acció del Departament de teatre es fa essencialment mitjançant les ajudes i subvencions que aquest Servei gestiona, establint una sèrie de possibilitats que es situen en diverses fórmules.²⁷

Subvencions a companyies.- S' hi poden acollir totes aquelles companyies que demostrin una trajectòria continuada i estable i poden constituir-se en convenis plurianuals.

La convocatòria es publica en el DOGC on s' estableixen les bases per ha concursar-hi.

Subvencions a empreses de local.- Son ajuts destinats a teatres que programin activitats escèniques professionals que es considerin d' interès cultural a fi de garantir el seu manteniment. Les quantitats atorgades varien en funció de l' interès de la seva programació i de les característiques de manteniment i producció de cada local.

Subvencions a muntatges unitaris.- L' ajut va destinat a la producció i explotació d' un espectacle però els beneficiaris no poden tenir al mateix

---

²⁷ DIARI OFICIAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. S'acompanyen al final del present capítol la relació de les disposicions aparegudes en el DOGC, entre l'agost de 1981 i el gener de 1999, que fan referència a ajuts i subvencions per a les arts escèniques.

temps una subvenció com a companyia. El muntatge s' haurà d' estrenar dins l' any que es concedeix la subvenció o com a màxim tres mesos més tard.

Subvencions al teatre infantil i juvenil.- Aquesta modalitat es va atorgar tant sols fins a l' any 1988 i consistia en ajuts a les companyies que adrecessin les seves produccions al públic infantil o a les entitats que tenien programes teatrals dirigits a aquest segment del públic.

Subvencions a festivals de teatre.- Aquesta partida es destina a donar suport a festivals teatrals de diverses característiques.

Fins a l' any 86 les aportacions es varen repartir entre una desena de festivals per quedar reduïts a quatre a partir d' aquesta data. Els festivals que tenen una intervenció més decidida per part del Departament son els de Tàrraga i el de Sitges, si bé també es participa en el Fòrum d' Olot, el Festival de Titelles de Barcelona o el Festival de Pallassos de Cornellà.

Subvencions per a infraestructura teatral.- Els beneficiaris poden ser tots aquells ens públics o privats que proposin una actuació de millora en els seus teatres des de el punt de vista d' equipaments o instal·lacions. Normalment s' exigeix per a concedir-les una participació proporcional de l' Ajuntament del que depengui el local.

Subvencions a Centres Dramàtics Comarcals.- Els centres d' Osona i del Vallès son els beneficiaris d' aquestos ajuts mitjançant subvencions que els permeten desenvolupar el seu programa.

Altres intervencions i subvencions.- El Servei de Teatre intervé també amb una línia de subvencions en les institucions i associacions que promouen el teatre.

Al 1989 va establir una línia de beques per estades de creadors a l' estranger.

Amb caràcter indirecte podem considerar els Premis Nacionals de Teatre com un ajut que es comparteix amb la Diputació de Barcelona mitjançant l' Institut del Teatre.

Campanyes com la de "¿Anem al teatre? " del 1986 al 1988, o Teatre Obert de 1988 al 1991, varen ser ,encara que de curta durada i poca solidesa, accions de ajut al teatre.

Des de l' any 1980 que es creà el Departament de Cultura, aquestes han estat les grans línies d' actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria teatral que han estat actualitzades darrerament en la sessió del dia 31 de març de 1998, de les Jornades de Reflexió i Debat, celebrada a la seu de l' Institut del teatre de la Diputació de Barcelona, a on el Sr. Vicenç Villatoro, Director General de Promoció Cultural de la Generalitat de Catalunya, va fer una intervenció per definir la política teatral de la Generalitat que, al seu parer, és la conjunció de tres elements.

1.- Objectius:

- a) Ampliar el públic teatral (augment del consum cultural)
- b) Ampliar i garantir la qualitat i la pluralitat de l' oferta (una oferta més diversificada, més plural, en que la mitjana del consum sigui qualitativament alta), a través de l' enfortiment del teixit civil i la correcció dels desequilibris del mercat amb una actuació directa del sector públic.
- c) Compensar el dèficit històric d' infraestructures, dins d' una procés gradual de la superació de les històriques.
- d) Aconseguir un prestigi de marca per al teatre català.
- e) Reeixir en la projecció exterior del teatre català.

2.- Criteris:

- a) Interès cultural; que tindrà com a possibles concrecions: promoció de nous autors, recuperació dels clàssics, priorització de la recerca, del risc, de la novetat.
- b) Presència del català com aspecte clau per aquest govern.
- c) Rendibilitat social. Audiència i possibilitat de circulació.
- d) Equilibri territorial; criteri que té un component polític important, és irrenunciable en el tema de festivals, i té en compte la capitalitat de Barcelona.

3.- Instruments:

- a) Gestió directa o iniciatives pròpies: Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya i Teatre Nacional de Catalunya.
- b) Subvenció: a companyies de teatre i dansa, sales, empreses, festivals etc. Segons la normativa establerta en les ordres publicades al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)
- c) Altres: Pla de teatres; política de beques; projecció exterior; creació de marca.

Segons el Sr. Vicens Villatoro, Director General Promoció Cultural de la Generalitat de Catalunya, en el moment de manifestar aquestes línies, aquesta política teatral es correspon a una concepció ideològica de l' actual govern de la Generalitat, que defineix com a nacionalista. El conjunt d' objectius no és ultraliberal. Hi ha una necessitat de corregir el mercat i una explícita posició política que aprecia la societat civil sense ser extremadament intervencionista, per bé que amb la voluntat d' enfortir el teixit civil.

La política de la Diputació Provincial de Barcelona.^{28 29}

Les diputacions provincials despleguen una política cultural adreçada principalment a donar suport a i assessorament als municipis. Les quatre diputacions de Catalunya han anat creant campanyes essencialment de difusió d' espectacles en viu als municipis de les seves comarques. Les campanyes han consistit en subvencionar part dels costos de les actuacions als Ajuntaments que han escollit entre els espectacles triats prèviament per la Diputació corresponent.

L' actuació de la Diputació de Barcelona en el camp teatral es molt més àmplia que la de les de les altres províncies ja que incideix en tres àmbits diferents:

- La formació.
- La difusió.
- Els ajuts a la producció.

Els dos primers àmbits s' han anat mantenint i el tercer ha tendit a disminuir i darrerament a pràcticament desaparèixer.

La formació.-

L' acció formativa es porta a terme en l' Institut del Teatre, que actualment està a punt d' inaugurar la nova seu a Montjuïc, dins el complex de la Ciutat del Teatre, en uns terrenys cedits en conveni per l' Ajuntament de Barcelona, al costat del Mercat de les Flors, espai escènic municipal.

L' Institut del teatre desenvolupa la seva tasca adscrit a l' Àrea d' Ensenyament a les seves seus de Barcelona i Terrassa i s' estructura en una Escola Superior d' Art Dramàtic, una Escola Superior de Dansa i Coreografia, un Centre d'

---

²⁸ FONT, Jordi. (d'entre DD.AA.). *Jornades de reflexió i debat. Per una nova etapa de les arts escèniques a Catalunya. Documents*. Op. Cit. Document registre 2-0040.

²⁹ DD.AA. *Estructura del sector teatral a Catalunya*. Op. Cit.

Investigació, Documentació i Difusió que allotja l' Arxiu i el Museu de les Arts de l' Espectacle.

La difusió.-

En una primera etapa l' ajut a la difusió es realitza a través del CERC, Centre d' Estudis i Recursos Culturals, adscrit a l' Àrea de Cultura. Posteriorment a l' any 1996 es crea l' ODA, Oficina de Distribució Artística que s' encarrega d' aquesta tasca.

El CERC, per tal d' adaptar-se a les necessitats dels diferents municipis disposa d' un instrument de foment de l' espectacle en viu anomenat Campanya Música i Teatre a l' Abast. La campanya es subdivideix internament en la Campanya Estable de Teatre, especifica per als municipis més grans; la Normativa de Règim Comú, especifica per a municipis amb menor capacitat d' organització, i la Campanya Estable de Programació de Teatre Infantil.

Per poder valorar l' impacte d' aquestes Campanyes direm que entre els anys 1.987,88 i 89 es varen atendre 537 municipis amb una aportació via subvenció de 144.703.000 de pessetes.

Des de el seu inici, el Circuit d' Espectacles Professionals de las Oficina de Difusió Artística (ODA) de la Diputació de Barcelona³⁰ és el principal servei de la Corporació provincial per a la difusió artística municipal.

La consolidació del Circuit de l' ODA (incorporació d' un centenar d' ajuntaments al Circuit, gestió d' una oferta de quasi 2000 espectacles), la implantació de la Base de Dades Escenari a Internet i la possibilitat d' accés dels ajuntaments, la major experiència en els mecanismes de funcionament per part dels ajuntaments, de les companyies i de la mateixa ODA, fan possible introduir uns nous mecanismes de gestió que s' adequen millor als ritmes i procediments de programació municipals.

Els ajuntaments poden sol·licitar els espectacles que consten a Escenari. En el cas de propostes que ni hi constin, l' ajuntament interessat pot demanar que s' hi incorporin. S' accepten els espectacles que hagin estat sol·licitats, en qualsevol moment de l' any, com a mínim dos mesos abans de realitzar-se l' actuació i com a màxim un any abans. No obstant, es treballa habitualment per blocs temporals de gener a maig i d' octubre a desembre.

L' ODA estudia les sol·licituds i les assignacions de suport econòmic i les calcula en base a un percentatge sobre el caixet acordat amb la companyia. La quantitat acordada es basa en diferents variables com el nombre d' habitants

---

³⁰ *Procediment d'oferta i de sol·licituds d'espectacles*. Circuit d'espectacles professionals de l'oficina de difusió artística (ODA). Document registre 2-0192.

del municipi, l'interès de l'espectacle o l'import del caixet. Els ajuntaments tanquen el contracte amb la companyia i l'ODA dona la subvenció directament a la companyia.

L'ODA estableix mecanismes de control per vetllar perquè les condicions artístiques i tècniques de les companyies es mantinguin en el moment de la realització de les actuacions. Els ajuntaments han de trametre una fitxa de control de l'espectacle dos dies després d'haver-se dut a terme.

Ajuts a la producció.-

Aquesta modalitat d'ajuts es divideix en tres apartats:

- Subvencions per activitats culturals d'àmbit local que donen suport als projectes culturals sorgits d'un municipi o comarca amb una projecció limitada al respectiu àmbit. L'anàlisi d'aquestes subvencions demostra que una part molt petita va a parar a l'àmbit del teatre. A partir de 1.988 aquesta línia es redueix considerablement ja que s'estén que, gràcies als convenis de concertació global amb els grans municipis, aquests no necessiten aquesta subvenció.
- Convenis de concertació global, que fan referència a acords globals sobre el conjunt de la programació del municipi i prenen forma de conveni. L'any 1.988 es limitava als municipis superiors a 40.000 habitants i l'any 1.989 s'amplia als de més de 15.000 habitants. El conveni exclou la possibilitat d'accés a la subvenció d'àmbit local. No exclou, en canvi, la integració a la Campanya Música i Escena a l'Abast.
- Subvencions per activitats culturals d'àmbit supralocal o d'interès especial, són les que donen suport als projectes que s'adrecen al conjunt de municipis de l'àmbit territorial de la Diputació de Barcelona, o aquelles activitats d'interès general: festivals, sales de teatre, companyies importants. Així es va incorporar al 1.987 el Teatre Grec de Barcelona o al 1.989 el Teatre Lliure.

Sota el títol "Diputació i Arts Escèniques," consta com a document annex número 7, en el Document final de la taula de Teatre Públic de les Jornades de reflexió i Debat, celebrades a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona al 1998, el text que redactat per Jordi Font, Coordinador de Cultura de la Diputació de Barcelona, presenta les línies d'actuació d'aquesta institució en el camp del teatre i la dansa.

L'acció que sobre les arts escèniques exerceix la Diputació de Barcelona es concreta en dos nivells: la política de cooperació municipal desenvolupada per

L' Àrea de Cultura; i, autònomament, l' Institut del Teatre, escola superior d' arts escèniques de Catalunya.

L' Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, tendeix a dissenyar les seves polítiques referint-se de manera estricta al marc competencial municipal, del qual la Diputació és subsidiària. Això tracta de fer-ho evitant la dispersió dels recursos per concentrar-los junt amb els municipals¹ en la creació de xarxes intermunicipals, generadores d' economies d' escala, productores de serveis, que no només sumen si no que multipliquen els recursos.

En el desenvolupament d' aquestes polítiques, la Diputació es situa en una voluntat clara d' encaix dels sistemes territorials, basada en el principi de subsidiarietat de signe municipalista.

A partir de la recuperació de les institucions democràtiques, la Diputació de Barcelona ha tingut una actuació més àmplia en el camp teatral, que la de les restants províncies.³¹

La política de l' Ajuntament de Barcelona. ³²

L' Ajuntament de Barcelona ha actuat en el camp del teatre a través de diverses estructures des de la reinstauració dels ajuntaments democràtics.

En una primera etapa i a partir de l' any 1979, en la que va guanyar les eleccions l' anomenat " pacte de progrés" integrat per el PSC; PSUC; i CDC, ho va fer mitjançant l' Àrea de Cultura que presidida per el seu Regidor, Rafael Pradas, (PSUC) actuava en el seu àmbit executiu en la persona del Delegat de Serveis que, posteriorment, al seu temps coordinava els diversos directors de programes. A partir del segon mandat a l' any 1983, sent Regidora Maria Aurèlia Capmany, en una profunda remodelació del sistemes organitzatius, es va substituir la figura del Delegat de Serveis per la del Coordinador de Serveis i es va crear la figura dels Directors de Serveis que desenvolupaven les tasques de direcció dels diversos programes. Es en aquest mandat que es crea per primera vegada la Direcció de Serveis de Teatre Cinema i Dinamització Cultural.

En el mandat que s' inicia en el 1987, anomenat Regidor de Cultura a Raimon Martínez Fraile, que presentaria la seva dimissió al cap de pocs mesos, quedant

---

³¹ DD.AA. *Estructura del sector teatral a Catalunya*. Op. Cit.

³² MASCARELL , Ferran. (d'entre DD.AA.). *Jornades de reflexió i debat. Per una nova etapa de les arts escèniques a Catalunya. Documents*. Op. Cit. Document registre 2-0040.

L'Àrea de Cultura depenent directament de l'Alcaldia i amb Josep Subirós com a Coordinador va crear-se, al 1989, l'IMBE, Institut Municipal Barcelona Espectacles, que depenia directament de l'esmentada Àrea era responsable d tota l'activitat teatral que generava (Festival Grec, Mercat de les Flors i Festes i Tradicions) quedant les polítiques d'ajuts i subvencions depenent de l'Àrea de Cultura.

A partir de 1989 fins al final del mandat es va mantenir aquesta estructura, que no variaria durant el mandat següent, al 1991, en el que va ser nomenat Regidor de Cultura l'arquitecte Oriol Bohigues que dimitiria al 1993 sent substituït per Joaquim de Nadal.

Al mandat que s'inicia al juny de 1995 es anomenat de nou com a Regidor de Cultura Joaquim de Nadal i ocupa el càrrec de Gerent de l'Àrea Ferran Mascarell. Es a finals del 1995 quan es crea l'ICUB, Institut de Cultura de Barcelona, desapareixent l'IMBE i assumint les competències totals de cultura que es trobaven repartides entre l'Àrea de Cultura i el desaparegut IMBE. Es anomenat Gerent del nou organisme municipal Ferran Mascarell que en les eleccions de 1999 ocupa el càrrec de Regidor de Cultura passant a la gerència d l'ICUB Jordi Martí, que havia estat en el mandat anterior el Coordinador del Pla Estratègic de Barcelona.

La primera etapa compresa entre els anys 1.979 i 1.983, en la que era Regidor de Cultura el periodista Rafael Pradas i Delegat de Serveis, el també periodista i crític teatral Joan Anton Benach, es va caracteritzar, per el desig i la voluntat de demostrar la capacitat de gestió, que conduïa les accions encaminades cap a la normalització cultural de la ciutat, mitjançant diverses intervencions de dinamització cultural ciutadana, sense considerar-se hipotecats per fórmules anteriors. Va ser el moment de començar a rendibilitzar les poques estructures municipals, endegar programes que habilitessin i recolzessin altres tipus d'equipaments, i recuperar el carrer com a gran escenari lúdic i cultural.

Després de la sotragada cultural del Grec de 1976 ³³ que va ser gestionat per l'Assemblea d'Actors i Directors, de gran força i ressò, calia retrobar aquell espai privilegiat sense haver de recórrer a la fórmula de licitació d'ofertes privades, per accelerar mitjançant la mateixa actuació el disseny de les temporades d'estiu següents.

- Es així doncs que l'Ajuntament va recuperar el Grec després que l'any anterior 1.978, sota el mandat de l'Ajuntament provisional i de transició, tenint com Alcalde a Josep Maria Socias Humbert i com a responsable de

---

³³ COCA, Jordi (amb la col·laboració d'Elvira Cardona, Francesc Castells i Glòria Guerrero). *Relació d'estrenes al Teatre Grec de Montjuïc de 1929 a 1986*. Teatre Grec de Montjuïc 1929-1976, catàleg de la exposició del mateix títol realitzada al Mercat de les Flors de Barcelona del 9 d'abril al 30 de juny de 1987. Barcelona. Col·lecció catàlegs d'exposicions n° 66, Ajuntament de Barcelona, Àrea de Cultura. Pàgines 158 a 219.

Cultura al periodista i crític teatral Joan de Sagarra , no havia tingut activitat.

- Es varen realitzar les primeres edicions del Memorial Xavier Regàs que permetia mostrar a Barcelona aquelles produccions internacionals que recorrien els circuits estrangers, tant de temps apartades de les cartelleres barcelonines.
- Es varen potenciar les Campanyes Municipals de Teatre per a Escoles, que tindrien una llarga repercussió en mandats posteriors.
- Varen iniciar-se les mesures d'ajut a les companyies i als locals de teatre.
- Es varen recuperar i redimensionar les Festes de la Mercè, que comencen a contemplar la presència d'actes culturals, i més concretament de teatre.
- Al mes de febrer de 1983, es va portar l'espectacle de Peter Brook, "Carmen", que resultaria el punt de partida per la reconversió, al 1985, d'una antics magatzems municipals en el Espai Escènic Mercat de les Flors.

Al període comprés entre els anys 1.983 i 1.987³⁴, va ser anomenada Regidora de Cultura Maria Aurèlia Capmany, novel·lista, escriptora teatral i pedagoga, que amb Graciela Costa primer (1983/1.985) i amb Josep Subirós després 1.985/1.987) com a Coordinadors de Serveis i Joan Maria Gual (1.984/1.987) com a Director de Serveis de Teatre, Cinema i Dinamització Cultural va endegar una etapa ja més consolidada, en base a la feina del equip anterior, i desenvolupant noves propostes.

- La consolidació del Grec amb un notable creixement d'oferta d'espectacles i d'espais, recuperant en alguns casos, i descobrint en altres llocs per la expressió escènica inusuals fins aquells moments (Casa de la Caritat, Plaça del Rei, Parc de la Ciutadella, el Born el Turó Parc, els Jardins de l'Hospital de la Santa Creu, entre d'altres).
- La decidida recuperació del carrer com escenari cultural amb la Festa Major de Barcelona (Festes de la Mercè) en les que s'inclou activitat teatral ("Els tres mosqueters" del Théâtre National de Marsella o " Cançó d'amor i de guerra " en producció pròpia i també "El Gran Magic Cicus" de Gerome Savary ;tots presentats al Gran Teatre del Liceu). La presència d'Albert Vidal al Parc Zoològic, la de La Cubana per els mercats de Barcelona o la de la Fura dels Baus a les Drassanes son una mostra del que s'afirma.
- La Campanya a les escoles inclou els Tallers de Teatre per donar a aquesta disciplina una dimensió que va més enllà de la pura exhibició i disposar als més joves cap a el consum teatral generant nous públics.

---

³⁴ *Memòria d'un any de gestió de la Regidoria de Cultura (1984)*. Sense signatura. Document registre 2-0178.

Memòria d'un any de gestió de la Regidoria de Cultura (1985). Sense signatura. Document registre 2-0179.

- Es redacta un Pla de Dinamització Cultural que comporta entre d' altres una Campanya als diversos Districtes de la ciutat anomenada "Fem Teatre" que aprofita les infraestructures dels Centres Cívics com a punt de difusió.
- Conjuntament amb l' Àrea de Joventut del propi Ajuntament s' organitzen Tallers de Teatre als Centres Cívics.
- Es contemples ajuts a la producció i a la programació de companyies i teatres de la ciutat.
- Es remodelen profundament els Premis Ciutat de Barcelona i s' institueix el Premi de Teatre.
- El 15 d' Octubre de 1.985 s' inaugura L' Espai Escènic Mercat de les Flors a Montjuïc, en uns antics magatzems condicionats, que havien acollit al 83 l' espectacle "Carmen" de Peter Brook, en una clara voluntat de fer-ne l' aposta de teatre Municipal, contestada per alguns sectors.

Els períodes 1.987/1.991 i 1.991/1.995 i sota el mandat dels Regidors de Cultura, Raimón Martínez Fraile, Oriol Bohigues i Joaquim de Nadal, l' Ajuntament de Barcelona actua en el camp del Teatre a través de l' Àrea de Cultura i de l' Institut Municipal Barcelona Espectacles (IMBE) que gestiona directament el Mercat de les Flors, les Festes de la Mercè i el Grec.³⁵

- Actuació directa.- L' IMBE incideix sobre el sector teatral tant a través de la producció o la coproducció com directament com a exhibidor, programant-los. L' Àrea de Cultura realitza la Campanya Municipal de Teatre per a Escoles en la seva tretzena edició, amb un Cicle de Teatre Juvenil i Infantil en el que es subvenciones les entrades fins un 50% ,en funció de la situació socio-econòmica dels centres o dels alumnes becats.
- Ajuts i subvencions a projectes teatrals.- L' actuació de l' Àrea de Cultura de l' Ajuntament de Barcelona en el sector teatral privat es fa a través de diferents modalitats de subvenció agrupades en els següents apartats:
  - 1.- Teatre infantil
  - 2.- Infraestructura
  - 3.- Programació, producció i manteniment
  - 4.- Formació
  - 5.- Estudis
  - 6.- Premis Ciutat de Barcelona
- En aquestos mandats s' intensifica clarament la voluntat d' incidir en els ajuts a les infraestructures ajudant a l' aparició de noves sales d' exhibició que han conformat el circuit de Sales Alternatives i col·laborant a la remodelació de teatres ja existents (Victoria, Regina, Sala Villarroel, Condal)
- També al llarg d' aquestos anys s' estableixen els primers acords per les produccions i coproduccions amb la empresa privada i comença a modificar-se el model del Festival Grec a partir de l' any 1994.

---

³⁵ DD.AA. *Estructura del sector teatral a Catalunya*. Op. Cit.

- És en aquest període que comencen a establir-se algunes bases per a la planificació amb la publicació de “Gràcies i desgràcies culturals de Barcelona” ³⁶ que signa Oriol Bohigas i edita l’Ajuntament de Barcelona, la redacció d’estudis com “Bases per a una política teatral de les arts escèniques” ³⁷ realitzat per Joan Maria Gual, i “Pla per a les arts escèniques” ³⁸ signat per Jordi Coca.
- Barcelona opta a la nominació com a Capital Cultural del 2001 ³⁹

Podem considerar recollida la posició de l’ Ajuntament de Barcelona, en la darrera etapa d’ aquest estudi, 1.995/ 1.999, per el que fa a la seva política teatral, en la intervenció del Sr. Ferran Mascarell, en aquell moment, Gerent de l’ Institut de Cultura de Barcelona (ICUB),en la sessió del dia 24 de març de 1998, de les Jornades de reflexió i Debat, celebrades a l’ Institut del Teatre de Barcelona, en la taula “Teatre Públic, Servei Públic.”⁴⁰

El contingut d’ aquesta intervenció situa l’ acció de l’ Ajuntament de Barcelona en les arts escèniques fonamentant-la en els objectius pragmàtics següents:

- 1.- Fer funcionar un Teatre Municipal. El Mercat de les Flors, com a centre de producció i exhibició, sense una companyia estable, i amb una línia (síntesi de les dues etapes anteriors) que garanteixi la presència internacional i de grups catalans.
- 2.- Consolidar el model de festival d’ estiu, el Grec, com a festival públic, però amb una presència important del teatre privat. La intenció és que aquest festival repercuteixi en el teixit de la ciutat.
- 3.- Donar suport a la iniciativa privada de la ciutat a través de:
  - a) Els processos de renovació de locals, amb el suport econòmic a propietaris privats o nous programadors.
  - b) Les subvencions a les sales.
  - c) Les subvencions a companyies.

---

³⁶ **BOHIGAS, Oriol.** *Gràcies i desgràcies culturals de Barcelona.* Edita Ajuntament de Barcelona, Àrea de Cultura. Barcelona novembre 1.992- Gener 1.993.

³⁷ *Informe per a unes bases de Política Municipal en les Arts Escèniques.* Joan Maria Gual. Document registre 2-0060.

³⁸ *Pla d’actuació per a les Arts Escèniques.* Jordi Coca. Document registre 2-0022.

³⁹ **DD.AA.** *El temps de la imaginació. El contracte de Barcelona amb l’Europa de la cultura.* Barcelona. Edita Oficina de Candidatura Barcelona 2001. Juliol de 1995.

⁴⁰ **DD.AA.** *Jornades de Reflexió i Debat per una nova etapa de les Arts Escèniques a Catalunya.* Op. Cit. Document registre 2-0040.

Caldria afegir a aquesta intervenció, dues accions, que per el seu abast de caràcter més ampli i per estar en un procés d'elaboració, es dedueix no explicitades, però d'una importància cabdal per el futur de les arts escèniques de Barcelona.

En primer lloc, la redacció del *Pla Estratègic del Sector Cultural de Barcelona*⁴¹, que contempla un apartat dedicat a les arts escèniques, i que es pot considerar la primera acció de caràcter explícit i amb sentit planificador que ha realitzat una administració a l'Estat espanyol en els darrers vint anys.

En segon lloc, l'encàrrec fet al director teatral Lluís Pascual, per que realitzi el *Projecte de la ciutat del teatre*⁴², que haurà de contemplar una proposta d'acció conjunta o coordinada, dels tres elements que constitueixen un pol de concentració teatral a la ciutat, ubicat a Montjuïc, com són, la nova seu del Teatre Lliure a l'antic Palau de l'Agricultura; la també nova seu de l'Institut del Teatre; i l'Espai Escènic del Mercat de les Flors.

Els organismes supranacionals: La CE i el Teatre.^{43 44}

---

⁴¹ DD.AA. *La Cultura, motor de la ciutat del coneixement. Pla estratègic del sector cultural de Barcelona*. DD.AA. Document registre 2-0045.

⁴² PASQUAL, Lluís (director del projecte). *Projecte Ciutat del Teatre*. Document registre 2-0193.

⁴³ PICAS, Oriol. Op. Cit. Pàgina 202.

⁴⁴ FERNÁNDEZ PRADO, Emiliano. *La política cultural. Qué es y para qué sirve*. Op. Cit.

Els organismes supranacionals han tingut un paper més destacat a partir de la segona Guerra Mundial, i a mesura que han anat passant els anys, s'han dotat de les organitzacions i instruments necessaris, per afrontar els processos de globalització, i les profundes transformacions socials i econòmiques, que introdueixen un nou ordre internacional, en constant evolució.

La importància de la funció d'aquests organismes i d'aquestes eines de gestió, no ha consistit tant sols en desenvolupament de projectes culturals concrets, si no que ho ha estat en la difusió i legitimitat d'una forma determinada d'entendre la missió del poder públic en la vida cultural de les societats a les que serveixen.

Es pot considerar la creació de l'UNESCO i l'inici de les polítiques culturals contemporànies.

L'UNESCO, Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, és una agència especialitzada de l'ONU. Es crea a Londres el 16 de Novembre de 1945 amb vint Estats membres i té com antecedent l'Institut de Cooperació Intel·lectual, creat al 1925 per la Societat de Nacions. Actualment conta amb 160 Estats i té la seva seu a París.

Les tasques de l'UNESCO estan lligades a l'aprovació per la III Assemblea General de l'ONU de la Declaració Universal dels Drets de l'Home que inclou el dret a intervenir en la vida cultural de la comunitat. Ha estat un instrument fonamental de difusió de les idees de democratització del accés a la cultura, i protecció del patrimoni històric.

L'organisme rector de l'UNESCO, és la Conferència General dels Estats Membres, que es reuneix cada dos anys i estableix els programes i pressupostos. La seva organització inclou un Consell, que el formen 51 membres escollits per la Conferència general i un Secretariat, presidit per el Director General. D'aquest Secretariat formen part deu seccions administratives entre les que s'hi troba una de Cultura.

Les principals tasques de l'UNESCO es centren en l'informació, estudis, reunions i conferències d'experts, de les quals podem distingir les que han treballat sobre polítiques culturals, dues de caràcter mundial, Venècia 1970 i Mèxic 1982, i una amb caràcter europeu a Hèlsinki 1972.

Manté relacions de cooperació amb més de 480 organitzacions no governamentals, i promou el Fons Internacional per a la Promoció de la Cultura, que dota de finançament, projectes adreçats a combatre la marginació cultural.

Darrerament s'ha vist molt mermada de recursos econòmics i sembla estar carregada d'una excessiva estructura burocràtica.

La intervenció pública en l'Estat democràtic i social, tal i com es concreta a Europa, s'emmarca en dos principis: el de llibertat cultural i el de promoció cultural i per a fer-los efectius, el vell continent es dota dels seus instruments.

EL CONSELL D' EUROPA, es crea a Londres amb la signatura del seu Estatut, el 5 de maig de 1949. És un organisme internacional de competències amples, que té com a finalitats fonamentals, avançar en l' unitat europea, protegir la democràcia i els drets humans i millorar les condicions de vida dels ciutadans. En la seva carta fundacional inclou expressament entre els seus objectius, el desenvolupament d' accions conjuntes en el terreny cultural. Té la seva seu a Estrasburg i a final de 1990 estaven representats en ell 24 Estats a l' espera de resoldre la situació d' "invitats especials" de un gran nombre d' Estats dels països de l' Est .

S' organitza mitjançant un Consell de Ministres, que representa als Governos, y una Assemblea Consultiva, que representa als Parlaments dels diversos Estats membres.

L' Assemblea Consultiva disposa d' una Comissió de Cultura i Educació, de la que depenen, el Consell de Cooperació Cultural i un Comitè d' Educació Extraescolar i Desenvolupament Cultural, entre d' altres.

El Consell de Cooperació Cultural es va crear al 1961 a partir de la signatura al 1954 del Conveni Cultural Europeu, i es regia per els següents principis:

- La salvaguarda del patrimoni cultural comú.
- L' estudi mutu de les respectives llengües, historia i civilització.
- El foment d' activitats culturals d' interès.
- La circulació de persones i bens culturals.
- La protecció del patrimoni històric de cada Estat.

El Consell administra el Fons Cultural Europeu i eleva recomanacions i propostes al Consell de Ministres.

La seva actuació es centra principalment en plans periodificats plurianualment que han d' aprovar el Consell de Ministres (1987/1991 "La Europa de les democràcies: humanisme, diversitat, universalitat" com a lema).

Organitza conferències internacionals de Ministres responsables de cultura, la primera de les quals es va celebrar a Oslo al 1976. A aquesta la seguirien Atenes 1978, Luxemburg 1981, Berlín 1984, Sintra 1987, Palerm 1990 etc.

LA COMUNITAT EUROPEA, juga un paper una mica més complicat de definir, ja que alguns països, per diversos motius, s' han oposat o no han facilitat l' establiment d' una política cultural de la Comunitat.

Ni en el Tractat de Roma, ni a l' Acta Única Europea, que va entrar en vigor al 1987, es fa referència als aspectes culturals, entre les finalitats de la Comunitat.

Al novembre de 1977 la Comissió de Comunitats Europees va aprovar una resolució en la que s' assenyalava que l' acció comunitària en el terreny cultural, no era una política cultural sinó que establia camps d' aplicació del Tractat de Roma al sector cultural, sobre els quals aplicava mesures concretes, com la conservació del patrimoni arquitectònic, entre d' altres, però no varen tenir massa continuïtat.

A l' octubre de 1982 una nova comunicació insisteix en establir l' entorn socio-econòmic de la cultura, que es concreta en quatre aspectes:

- El lliure trànsit dels bens culturals.
- La millora de les condicions de vida i de treball dels treballadors culturals.
- L' ampliació dels públics.
- La conservació del patrimoni arquitectònic.

L' aplicació de les propostes concretes, que incloïa destinar al sector cultural un 1% del pressupost comunitari, no varen ser massa eficaces, donada l' oposició d' alguns països i les dificultats pràctiques que significava l' acoblament de les legislacions del diferents països.

Va ser al 1986 quan amb la creació del programa MEDIA, de subvencions i ajut a l' audiovisual, quan es feien els primers passos per a posar les bases d' un sistema d' ajuts a la producció i circulació de productes culturals.

Al 1988 es va aprovar una comunicació amb el títol "Nou impuls a la política cultural de la Comunitat Europea" que establia un programa per al període 1988/1992 que contemplava:

- La creació d' un espai cultural europeu.
- La promoció de la indústria audiovisual.
- L' accés als bens culturals.
- La formació cultural
- El diàleg intercultural amb la resta del mon.

Sembla ser que en aquesta comunicació es redueix la resistència a parlar d' una política cultural comunitària, fent referència al " espai cultural europeu".

A partir de 1992, es creen a proposta de la Comissió Europea, els programes de recolzament a la cultura anomenats CALIDOSCOPI, ARIADNA I RAFAEL, que contemplen diverses formes de subvencions i ajuts per a la producció i distribució de productes culturals i per a la formació.

Aquestos programes es veuen substituïts per la proposta de la Comissió Europea que va presentar al 1997, amb un nou programa comunitari, per al recolzament d' activitats artístiques i culturals de projecció europea, anomenat "Cultura 2000"⁴⁵ que entra en vigor el 1 de gener de 2000 per un període de cinc anys, que vol contribuir a la valorització d' un espai comú als pobles d' Europa, afavorint la cooperació entre els creadors, els operadors culturals, els promotors privats i públics, les accions de les xarxes culturals, així com les institucions culturals dels estats membres i participants.

---

⁴⁵ **Sense signatura.** *Programa "Cultura 2000". Primer programa marc a favor de la cultura (2000-2004).* Document registre 2-0183.

Fins al moment, no ha estat massa destacable l'acció de la CE respecte al teatre, si bé una sèrie de mesures adoptades mitjançant acords del Consell de Ministres de Cultura, fan pensar que aquesta actitud comença a canviar, i més ho haurà de fer a partir del Tractat de Maastricht⁴⁶, signat el 7 de febrer de 1992, per entrar en vigor l'1 de gener de 1993, en el que per primera vegada, s'explicita la competència de la CE en política cultural, determinant en el seu article 128 que: *“ la Comunitat Europea ha de contribuir al foment de les cultures dels estats membres, tot i que n'ha de respectar la diversitat nacional i regional, i alhora destacar-ne el llegat comú”*.

El dia 7 de juny de 1991, el Consell de Ministres de Cultura dels països membres, va aprovar una resolució amb l'objectiu d'estimular i consolidar la dimensió europea del teatre, on es convidava a la Comissió a determinar actuacions en col·laboració amb altres organismes.

En la reunió del 25 d'octubre del mateix any, el Parlament Europeu, va fer seva la resolució dels Ministres de Cultura, i va proposar mesures més concretes, instant a la Comissió a augmentar els crèdits destinats als projectes de l'àmbit del teatre i al mateix temps aprovava la proposta italiana de proclamar el any 1993 com “Any Europeu del Teatre”.

En sessió de 14 de novembre de 1991, els Ministres de Cultura varen aprovar una resolució en la que es prenen diversos acords, per organitzar diversos esdeveniments al 1993:

- Una conferència europea sobre el teatre.
- Impulsar les coproduccions.
- Fomentar els intercanvis entre professors i alumnes d'escoles de teatre.
- La celebració d'una jornada oberta al públic als teatres europeus.
- Un esforç de col·laboració amb els teatres de la Europa Central i Oriental.

Tal i com s'ha indicat avanç, el Tractat de la Unió ha inclòs per primera vegada la cultura dins l'articulat del text del Tractat de Roma i d'aquesta manera consolida les expectatives desplegades fins ara per la Comunitat en aquest camp. Tot i no tenir competència explícita en aquest àmbit, tal i com s'ha indicat, ja havia iniciat accions específiques amb l'adopció de programes d'acció cultural.

En base a l'article 128, el Tractat de Maastricht, contribueix a generar expectatives en el terreny cultural d'Europa a partir de que:

---

⁴⁶ DD.AA. *El Tractat de Maastricht, què és i com ens afecta*. DD.AA. Document registre 2-0043.

- Es perfila un nou camp d' acció de la Comunitat i es consoliden les accions desplegades per la Comunitat en l' àmbit cultural.
- La Comunitat contribueix a l' expansió de les cultures, afavoreix la col·laboració entre els estats membres i dóna suport i completa la seva acció.
- Es garanteix el respecte a la diversitat cultural dels Estats i de les Regions.
- Formes d' acció emprades: s' adopten mesures d' encoratjament, seguint el procediment de codecisió – amb consulta preceptiva del Comitè de Regions -, i s' elaboren recomanacions.
- Es consideren lícites i, per tant, compatibles amb el Mercat Interior, les subvencions públiques en matèria cultural.

El Tractat, està tenint un fort impacte comunitari i provocant un canvi cultural molt important, que afecta també als serveis públics tradicionals de tal forma que està proporcionant una major participació en activitats d' interès general reservades fins fa poc tant sols als àmbits públics. (Art. 89 a 93 del Tractat) ⁴⁷

Els diversos processos assenyalats, han avançat també amb diversa fortuna i permeten suposar una actitud més favorable per a que en el futur la CE exerceixi un major protagonisme en matèria teatral que, de moment, es veu subjecte com a possible beneficiari a la normativa que regeix pels ajuts dins el citat "Programa 2000". ⁴⁸

---

⁴⁷ **CABRA DE LUNA, Miguel Ángel.** *El tercer sector y las fundaciones de España hacia el nuevo milenio. Enfoque económico, sociológico y jurídico.* Madrid. Escuela Libre Editorial i Fundación ONCE, Colección Solidaridad nº13,. Primera edició juliol 1998.

⁴⁸ **Sense signatura.** *Programa "Cultura 2000". Primer programa marc a favor de la cultura (2000-2004).* Op. Cit. Document registre 2-0183.

Comissió de la Unió Europea. *Comisión. Apoyo de la Unión Europea a la cultura. Programa "Cultura 2000" (EAC 11/00). Aplicación del programa en el año 2000 y convocatoria de propuestas.* Document registre 2-0188.

Unió Europea. Ministerio de Educación y Cultura. Secretaría de Estado de Cultura. *Programa Cultura 2000 de la Unión Europea.* Document registre 2-0195.

Bibliografia Genèrica del Capítol 2:

- 12.- **BASSAND, Michel.** Cultura y regiones de Europa (A partir del Proyecto Cultura y Región del Consejo de Europa). Colección Materiales de Política Cultural nº1. Barcelona. Editen Diputació de Barcelona i Oikos-Tau S.L. 1990.
- 16.- **BERNAL, Francisca i OLIVA, César.** El teatro público en España 1939-1978. Madrid. Ediciones J. García Verdugo, col·lecció Texto y Contexto nº9. Primera edició 1996.
- 19.- **BOHIGAS, Oriol.** Gràcies i desgràcies culturals de Barcelona. Edita Ajuntament de Barcelona, Àrea de Cultura. Barcelona novembre 1.992-Gener 1.993.
- 39.- **COCA, Jordi (Comisariat, Guió i Direcció del catàleg).** Grec 1929 a 1986. Teatre Grec de Montjuïc. Barcelona. Catàleg de la exposició del mateix títol realitzada al Mercat de les Flors de Barcelona del 9 d'abril al 30 de juny de 1987. Barcelona. Col·lecció catàlegs d'exposicions nº 66, Ajuntament de Barcelona, Àrea de Cultura. Primera edició 1987.
- 49.- **DD.AA.** 2es Reflexions crítiques sobre la cultura catalana. Barcelona. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Primera edició gener 1987.

- 51.- **DD.AA.** *5th Euro-mediterranean campus of cultural co-operation/5ème Campus euro-méditerranéen de coopération culturelle.* Barcelona. Edita Fundació Interarts. Primera edició setembre de 2000.
- 53.- **DD.AA.** *Anuario teatral 1998.* Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Educación y Cultura, con la colaboración de Fundación Autor. Primera edició 2000.
- 54.- **DD.AA.** *Anuario teatral 1999.* Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Primera edició 2000.
- 62.- **DD.AA.** *Cultura i poder local. Reflexions i propostes des de la Taula de Regidors de Cultura dels municipis de la província de Barcelona.* Editen Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona i Pagès Editors. Col·lecció Interacció, Materials de Política Cultural nº 2. Primera edició octubre de 2000.
- 63.- **DD.AA.** *Des dels marges. Una aportació al debat sobre Cultura i Desenvolupament a Europa [In from the Margins, edició original Consell d'Europa 1997].* Traducció María Belmonte Barrenetxea. Barcelona. Edita Consell d'Europa i Interarts/Edicions 62. Primera edició juny 1999.
- 65.- **DD.AA.** *Du Théâtre. Hors-Série nº8. Un Autre Théâtre? Un Autre Public? D'Autres Médiations?. 2ème Forum du Théâtre Européen 1997.* París. Editen Conseil Général de la Loire, Comédie de Saint-Etienne et Ministère de la Culture. Febrer de 1998.
- 66.- **DD.AA.** *Du Théâtre. Hors-Série nº9. La jeune mise en scène en Europe: Une nouvelle pratique théâtrale? Une nouvelle façon de penser la place du théâtre dans le monde? 3ème Forum du Théâtre Européen 1998.* París. Editen Conseil Général de la Loire, Comédie de Saint-Etienne et Ministère de la Culture. Març de 1999.
- 67.- **DD.AA.** *Du Théâtre. Hors-Série nº11. Écrire pour le théâtre aujourd'hui. 4ème Forum du Théâtre Européen 1999.* París. Editen Conseil Général de la Loire, Comédie de Saint-Etienne et Ministère de la Culture. Febrer de 2000.
- 68.- **DD.AA.** *Du Théâtre. Hors-Série nº12. The actor today. Light and shadow. The 5th European Theatre Forum 2000.* Lassay-les-Châteaux. Editen Conseil Général de la Loire, Comédie de Saint-Etienne et Ministère de la Culture. Febrer de 2001.

- 69.- **DD.AA.** *El llibre blanc de la cultura a Catalunya. Un futur de la cultura catalana.* Barcelona, Romanyà i Valls. Edita Partit dels Socialistes de Catalunya/Edicions 62. Primera edició octubre de 1999.
- 71.- **DD.AA.** *El Público. Historia, antología e índices.* Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Educación y Cultura, con la colaboración de Fundación Autor. Primera edició 1999.
- 72.- **DD.AA.** *El sector cultural en España ante el proceso de integración europea.* Madrid. Imprenta Ministerio de Cultura. 1992.
- 73.- **DD.AA.** *El temps de la imaginació. El contracte de Barcelona amb l'Europa de la cultura.* Barcelona. Edita Oficina de Candidatura Barcelona 2001. Juliol de 1995.
- 74.- **DD.AA.** *Estadístiques Culturals de Catalunya, 2000.* Barcelona. Secretaria General del Gabinet Tècnic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Primera edició juliol de 2000.
- 75.- **DD.AA.** *Estructura del sector teatral a Catalunya.* Barcelona. Edita Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. Centre d'Estudis de Planificació. Primera edició juny de 1991.
- 82.- **DD.AA.** *Informe Mundial de la Cultura 1998. Cultura, creativitat i mercats.* [Títol original: *World Culture Report 1998*. Traducció: **ALBA, Marc.**] Barcelona. Editat per Centre UNESCO de Catalunya. Primera edició novembre de 1998.
- 90.- **DD.AA.** *Mapa de necesidades en infraestructuras y operadores culturales (MANECU).* Madrid. Secretaría General Técnica, Ministerio de Cultura. 1995.
- 92.- **DD.AA.** *Pipirijaina 1974-1983. Historia, antología e índices.* Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Educación y Cultura, con la colaboración de Fundación Autor. Primera edició 1999.
- 99.- **DD.AA.** *Yorick, revista de teatro. 1965 - 1974. Historia, antología e índices.* Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Primera edició 2001.

- 100.- **DD.AA.; AZNAR SOLER, Manuel (Editor).** *Veinte años de teatro y democracia en España (1975-1995)*. Sant Cugat del Vallès. Edita Associació d'Idees i CITEC. Primera edició desembre 1996.
- 113.- **FERNÁNDEZ PRADO, Emiliano.** *La política cultural. Qué es y para qué sirve*. Gijón. Ediciones Trea S.L. Primera edició Novembre 1991.
- 118.- **FONT i CARDONA, Jordi.** *Papers de política cultural. Col·lecció Politiques n°11*. Barcelona. Edicions 62. Primera edició Desembre 1991.
- 119.- **FOSSAS, Enric.** *Regions i sector cultural a Europa. Estudi comparat: Bèlgica, França, Itàlia, RFA i Espanya*. Barcelona. Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Autonòmics. Primera edició Juliol de 1990.
- 120.- **FRANCH, Enric (Editor.) i DD.AA.** *Nuevos espacios para la cultura en Europa*. Barcelona. Editen Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona i Editorial Milenio. Col·lecció Interacció, Materials de Política Cultural n° 3. Primera edició octubre de 2000.
- 122.- **GALÁN, EDUARDO (colaboración de PÉREZ DE LA FUENTE, Juan Carlos).** *Reflexiones entorno a una política teatral. Papeles de la Fundación n°20*. Madrid. Edita Fundación para el Análisis y los Estudios sociales. 1995.
- 127.- **GÉS, Marcel (Compilació i el·laboració de la informació).** *Fondos y formas. Recursos internacionales para proyectos culturales y artísticos*. Barcelona. Llibre originat arrel d'una investigació encarregada per la Diputació de Barcelona i traduït al castellà i actualitzat per la Diputació d'Osca. Editat per Interarts/Edicions 62. Primera edició 1999.
- 129.- **GÓMEZ DE LA IGLESIA, Roberto (Director) i DD.AA.** *Valor, precio y coste de la cultura. II Jornadas sobre iniciativa privada y sector público en la gestión de la cultura*. Vitoria – Gasteiz. Edita Xabide, Gestión Cultural y Comunicación. Primera edició desembre de 1999.
- 136.- **GUNTHER, Richard.** *Política y cultura en España. Cuadernos y debates n°36*. Madrid. Centro de Estudios Constitucionales. 1992.
- 139.- **HELL, Victor.** *La idea de Cultura*. [L'idée de culture. París, Presses Universitaires de France, col·lecció Que sais-je?, 1981.] Traducció Hugo Martínez Moctezuma. México D. F. Edita Fondo de Cultura Económica, S. A. De C. Primera edició en castellà 1986.

- 147.- **MARCHIONI, Marco.** *Planificación social y organización de la comunidad. Alternativas avanzadas a la crisis.* Madrid. Editorial Popular en col·laboració amb Dirección General de Cooperación Cultural, Ministerio de Cultura. Primera edició en castellà 1987.
- 150.- **METCALFE, Les i RICHARDS, Sue.** *La modernización de la gestión pública. Colección Estudios, Serie Administración General.* Madrid. Edita Instituto Nacional de Administración Pública, Ministerio para las Administraciones Públicas. 1987. Primera edició castellana 1989.
- 156.- **MOLAS, Isidre (Editor).** *Diccionari dels Partits Polítics de Catalunya (segle XX).* Barcelona. Edita Enciclopèdia Catalana, col·lecció Diccionaris d'Enciclopèdia Catalana. Primera edició març de 2000.
- 162.- **OREJA AGUIRRE, Marcelino i DD.AA.** *La constitución europea. Actas de El Escorial nº6. Universidad Complutense de Madrid. Cursos de verano 1993.* Madrid. Editorial Actas. 1994.
- 175.- **PIÑUEL RAIGADA, José Luis** (director del treball). *El consumo cultural. Un método de análisis y un ejemplo de su aplicación (España 1978-1983 ss.). Colección Ciencia nº150.* Madrid. Editorial Fundamentos. Instituto Nacional del Consumo. 1987.
- 176.- **PRIETO de PEDRO, Jesús.** *Cultura, culturas y constitución.* Madrid. Edita Centro de Estudios Constitucionales, Congreso de los Diputados. 1989. Primera edició (1992).
- 190.- **SERRÁN PAGÁN, FRANCISCO.** *Cultura española y autonomías. Colección cultura y comunicación nº8.* Madrid. Edita Ministerio de Cultura. Secretaría General Técnica. Gabinete de Estudios y Coordinación. Servicio de Publicaciones. 1980.
- 193.- **STAINES, Judith i Grup de Treball Networks del FEAP.** *Grups de treball: les xarxes com a solució a la cooperació cultural a Europa. Col·lecció de la Llotja nº 6. Edició bilingüe.* Lleida. Editen Fira de Teatre de Tàrrrega i Institut d'Estudis Ilerdencs. Agost 1997.
- 203.- **VILAR, Jean.** *El Teatre, servei públic. Col·lecció Escrits Teòrics nº7.* Barcelona. Publicacions de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Primera edició francesa, Gallimard (1975). Primera edició catalana, novembre 1997.

207.- **ZALLO, Ramón.** *El Mercado de la Cultura. Estructura Económica y Política de la Comunicación.* *Gakoa Liburuak nº15.* Donostia. Ed. Tercera Prensa-Hirugarren Prentsa, S.L. 1992.

Hemeroteca Genèrica del Capítol 2:

5.- **ABÓS, Albert.** *El poder municipal.* Lletres a plom, núm 9, juny-juliol de 1999. Gaüsses (Empordà). Edita Llibres del Segle. Pàgina 10.

16.- **ALVAREZ-OSSORIO, Pedro.** *¿Es necesario el teatro público?* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España,

nº56-57, enero - marzo de 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 41 a 50.

- 21.- **AZNAR, José María.** *Una política cultural para España.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº39-40, octubre 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 17 a 20.
- 38.- **BORRELL, Joan.** *És el teatre modern democratitzable?.* Traducció del francès per **Albert de la Torre.** Escena, publicació mensual sobre les arts escèniques, nº8, juny-juliol 1990. Barcelona. Edita revista Escena. Pàgines 14 a 17.
- 43.- **CAMBRELENG, Juan.** *Una política cultural. Declaraciones de Juan Cambreleng, Director General de Música y Teatro.* Teatro en España, nº10, juliol - agost 1982. Madrid. Edita Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 14 a 16.
- 54.- **COMADIRA, Narcís; RIGOL, Joan; MARTÍ GRAU, Jordi; MASCARELL, Ferran; BOIX, Jaume (moderador).** *Estratègies per a la cultura.* Barcelona Metròpolis Mediterrània, nº44, novembre – gener 1998/99. Barcelona. Edita Ajuntament de Barcelona. Pàgines 93 a 102.
- 55.- **CONVERGÈNCIA I UNIÓ.** *El proyecto cultural de «Convergència i Unió».* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº41-42, enero 1995. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 98 a 101.
- 56.- **CORRAL, María.** *Militancia cultural. Dos respuestas.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº39-40, octubre 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgina 35.
- 57.- **CUEVAS, David.** *Así se emplean los dineros del teatro.* El Público, nº 5, Febrer 1984. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 11 a 13.
- 60.- **DALOS, György.** *¿Qué papel les queda a los teatros públicos?* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº31-32, setembre 1993. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 21 i 22.

- 61.- **DD. AA.** *1981-1990, memoria de una década (monográfico)*. El Público, nº82, gener – febrer 1991. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Cultura. Pàgines 8 a 89.
- 63.- **DD.AA.** *Debate y transparencia, pero para todos*. ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº62-63, octubre – diciembre 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 48 a 50.
- 65.- **DD.AA.** *El mapa teatral de España*. La política teatral de las autonomías. Cuadernos El Público nº2, febrer 1985. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Primera edició febrer 1985.
- 68.- **DD.AA.** *Interarts 1995-2000*. Kòris. Publicació periòdica de la fundació Interarts, nº 10, desembre 2000. Barcelona. Edita Fundació Interarts, Observatori Europeu de Polítiques Culturals. Volum Sencer.
- 69.- **DD. AA.** *Para un pacto entre el poder y los creadores*. Cuadernos El Público nº6, estiu 1985. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Cultura. Primera edició juliol 1985.
- 71.- **DD.AA.** *Política Teatral*. Primer Acto, Cuadernos de Investigación Teatral. Separata del nº242, gener-febrer 1992. Madrid. Edita José Monleón y Roberto Fuentes.
- 74.- **De la TORRE, Albert.** *El drama nacional*. Escena, publicació mensual sobre les arts escèniques, nº7, abril-maig 1990. Barcelona. Edita revista Escena. Pàgines 4 i 5.
- 76.- **DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.** *Informe sobre política teatral del Departament de Cultura de la Generalitat*. Estudis Escènics nº27, Quaderns de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, Barcelona, desembre de 1985. Edicions 62. Pàgines 19 a 57.
- 77.- **DOMÉNECH, Fernando.** *Entre el público y lo Público. Entrevista con Juan Carlos Pérez de la Fuente*. ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº62-63, octubre – diciembre 1997.

Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 144 a 153.

- 79.- **DOMÉNECH, Fernando; RODRÍGUEZ, Carlos.** *Entrevista a Tomás Marco, director general del INAEM: De infraestructuras, mejoras y nuevos proyectos.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº 75, abril - juny 1999. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 16 a 23.
- 83.- **FÀBREGAS, Xavier.** *El "Teatre Obert", una operació complacient.* El Público, nº 19, abril 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 39 i 40.
- 89.- **FERNÁNDEZ TORRES, Alberto.** *Autonomías, la producción teatral... y la estadística.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº50-51, abril - juny 1996. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 52 a 58.
- 90.- **FERNÁNDEZ TORRES, Alberto.** *Cuando los actores cerraron los teatros.* El Público nº 30, març 1986. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Ministerio de Cultura. Pàgines 59 a 61.
- 92.- **FERNÁNDEZ TORRES, Alberto.** *La crisis de identidad del teatro público en España.* El Público, nº78, maig - juny 1990. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Cultura. Pàgines 61 a 69.
- 93.- **FERNÁNDEZ TORRES, Alberto.** *La tragicomedia del Centro Dramático Nacional.* Extrajoblenco nº13, juny 1979. Barcelona. Ajoblanco Ediciones S.A. Pàgines 23 a 25.
- 110.- **GARRIDO, José Manuel.** *España en el teatro de Europa.* El Público, nº 5, Febrer 1984. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 2 i 3.
- 111.- **GARRIDO, José Manuel.** *Sobre la oportunidad y necesidad del mecenazgo.* EL PAÍS, dimecres 4 de desembre de 1991.

- 112.- **GISPERT-SAÛH, Maria.** *La política teatral i el Teatre Nacional.* Escena, publicació mensual sobre les arts escèniques, nº4, desembre 1989. Barcelona. Edicions Tramma. Pàgines 8 a 15.
- 116.- **GUERENABARRENA, Juanjo.** *Los doce años del C.D.N.* El Público, nº78, maig – juny 1990. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, Ministerio de Cultura. Pàgines 70 a 72.
- 119.- **GUZMAN EL MALO.** *Juicio al teatro independiente.* Entrevista con Manu Aguilar. Extrajoblenco nº13, juny 1979. Barcelona. Ajoblanco Ediciones S.A. Pàgina 19.
- 120.- **HARO TECLEN, Eduardo.** *Una huelga confusa.* EL PAÍS, dijous 12 de desembre de 1991.
- 122.- **HERAS, Guillermo.** *Lo público y lo privado en la creación teatral.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº56-57, enero - marzo de 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 51 a 59.
- 124.- **HERAS, Guillermo.** *Un servicio público y social.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº31-32, setembre 1993. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 87 a 90.
- 125.- **HERNÁNDEZ, Emilio.** *El director teatral, ese animal político.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº58-59, abril – juny 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 78 i 79.
- 126.- **HERNÁNDEZ, Emilio.** *El teatro español, la izquierda, la derecha, la ley del mercado y su puta madre.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº50-51, abril - juny 1996. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 29 a 31.
- 132.- **HORMIGÓN, Juan Antonio.** *Pasado y presente del teatro público.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº31-32, setembre 1993. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 4 i 5.
- 137.- **IZQUIERDA UNIDA.** *El proyecto cultural de Izquierda Unida.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España,

nº37-38, juliol 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 16 a 20.

- 138.- **IZQUIERDA UNIDA.** *Programa cultural de Izquierda Unida.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº43-44, abril de 1995. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 109 a 115.
- 143.- **LANGHOFF, Matthias.** *Informe para la creación de un teatro público.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº31-32, setembre 1993. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 11 a 21.
- 147.- **LISSAVETZKY, Jaime.** *Un proyecto socialista para la cultura en Madrid.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº43-44, abril de 1995. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 106 a 108.
- 148.- **LÓPEZ ANTUÑANO, José Gabriel.** *Algunas propuestas para los teatros públicos de provincias.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº56-57, enero - marzo de 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 61 a 63.
- 152.- **MARSILLACH, Adolfo.** *Sobre un creador y los teatros públicos.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº62-63, octubre – diciembre 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgina 47.
- 169.- **MONLEÓN, José.** *El Lope de Vega, las subvenciones y la política teatral.* Primer Acto nº259, maig-juliol de 1995. Madrid. Edita José Monleón. Pàgines 23 a 25.
- 171.- **MORENO FRAGINALS, Manuel R.** *El precio de la cultura.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº37-38, juliol 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgina 23.
- 173.- **NAVARRO, Javier.** *Los espacios arquitectónicos teatrales en España.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº58-59, abril – juny 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 46 a 53.

- 199.- **PLATAFORMA DE LA CULTURA.** *Manifiesto.* ADE. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº24, gener 1992. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 6 a 9.
- 201.- **POBLACIÓN, Félix.** *Los jóvenes actores titulados, contra el desempleo.* El Público, nº 26, novembre 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgina 55.
- 202.- **POBLACIÓN, Félix.** *Productores privados, un frente de diálogo.* El Público, nº 26, novembre 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgina 54.
- 204.- **PÚBLICO, El (Redacció).** *Circuito de teatros públicos, ladrillo a ladrillo.* El Público, nº 22-23, juliol-agost 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgina 84.
- 206.- **PÚBLICO, El (Redacció).** *El teatro de las autonomías, a marchas forzadas (dossier).* El Público nº 34-35, juliol-agost 1986. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Ministerio de Cultura. Pàgines 89 a 108.
- 207.- **PÚBLICO, El (Redacció).** *Las ayudas al teatro: Trámites administrativos.* El Público, nº 27, desembre 1985. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Ministerio de Cultura. Pàgines 56 a 58.
- 211.- **RALITE, Jack.** *Hacia un derecho de autor sin autores.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº74, gener – març 1999. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgina 105.
- 212.- **REDACCIÓ.** *Presentació de la "Coordinadora de Professionals de les Arts Escèniques de Catalunya".* Entreacte nº57, març de 1999. Barcelona. Edita Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya. Pàgines 1, 3 i 5.
- 214.- **REIXACH, Domènec.** *El Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena

de España, nº31-32, setembre 1993. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 97 i 98.

- 215.- **RODRÍGUEZ BUZÓN, José María.** *Descentralización y teatros estables.* Teatro en España, nº10, juliol - agost 1982. Madrid. Edita Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 4 a 13.
- 216.- **RODRÍGUEZ, Carlos.** *Ariadna y Penélope (las instituciones y el teatro español).* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº50-51, abril - juny 1996. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 24 a 28.
- 217.- **RODRÍGUEZ, Carlos.** *Entrevista con Juan Francisco Marco.* ADE, Revista Teatral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº27, novembre 1992. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 7 a 9.
- 221.- **ROTH-LANGE, Friedhelm.** *En búsqueda de alternativas más económicas: La crisis del teatro público en Alemania.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº56-57, enero - marzo de 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 64 a 69.
- 233.- **SOREL, Andrés.** *La cultura y su organización.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº39-40, octubre 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 29 a 33.
- 234.- **SOTELO, Ignacio.** *La mezcla de lo público con lo privado.* ADE Teatro. Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº37-38, juliol 1994. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgines 21 i 22.
- 238.- **TEIXIDOR, Jordi.** *Una frustració: la Proposició de Llei del Teatre.* Estudis Escènics nº 23, Quaderns de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, Barcelona, Juny de 1983. Edicions 62. Pàgines. 19 a 48.
- 242.- **TUGUES, Pep.** *Els dramaturgs catalans contemporanis.* Avui Diumenge, 14 de maig de 1999. Barcelona. Edita Premsa Catalana S. A. Pàgines 4 a 13.

- 249.- **VIAL, Eusebio.** *El centroizquierda mundial quiere conciliar la economía globalizada y la justicia social.* La Vanguardia nº42.589 , diumenge 4 de juny de 2000. Barcelona. Edita La Vanguardia Ediciones S.L. Pàgina 6.
- 250.- **VICENTE MOSQUETE, José Luis.** *J.M. Garrido, el nacimiento legal de la concertación.* El Público, nº 21, juny 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 16 i 17.
- 252.- **VICENTE MOSQUETE, José Luis.** *Presupuestos teatrales en 1989: más de 15.000 millones.* El Público nº 70-71, juliol-agost 1989. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Ministerio de Cultura. Pàgines 84 a 109.
- 253.- **VICENTE MOSQUETE, José Luis.** *Teatro público: de una conferencia, hacia un futuro.* El Público, nº 21, juny 1985. Madrid. Edita el Centro de Documentación Teatral, Organismo Autónomo Teatros Nacionales, Dirección General de Música y Teatro, Ministerio de Cultura. Pàgines 13 a 18.
- 254.- **VICENTE MOSQUETE, José Luis.** *Teatros públicos: Suma y sigue...* El Público nº 38, novembre 1986. Madrid. Edita Centro de Documentación Teatral. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música. Ministerio de Cultura. Pàgines 15 a 18.
- 257.- **VIDAL-BENEYTO, José.** *La cultura, entre el mercado y la política.* Madrid. El País, divendres 6 de març de 1998. Pàgina 16.
- 258.- **VIEITES, Manuel F.** *Teatro público y construcción nacional.* ADE Teatro, Revista trimestral de la Asociación de Directores de Escena de España, nº56-57, enero - marzo de 1997. Madrid. Edita Asociación de Directores de Escena de España. Pàgina 60.

Documentació genèrica del capítol 2:

- 2-0002.- *Organigrama de l'Àrea de Cultura*. Ajuntament de Barcelona.
- 2-0004.- *La gestió cultural la servei dels ciutadans de Barcelona i de la capitalitat de la cultura catalana*. Memòria Àrea de Cultura 1987-1991. Ajuntament de Barcelona.
- 2-0005.- *Àrea de Cultura. Memòria 1995*. Ajuntament de Barcelona.
- 2-0007.- *Severianus '95. Programa d'ajuts a la producció d'espectacles teatrals*. Ajuntament de Tarragona.
- 2-0012.- *Teatre públic, servei públic (Jornades de Reflexió i Debat per una nova etapa de les Arts Escèniques de Catalunya)*. Joan Anton Benach i Jordi Maluquer (Coordinadors).
- 2-0013.- *Document final de la Taula de teatre públic, servei públic. (Jornades de Reflexió i Debat per una nova etapa de les Arts Escèniques de Catalunya)*. Joan Anton Benach i Jordi Maluquer (Coordinadors).
- 2-0014.- *Les subvencions integovernamentals en cultura*. Lluís Bonet i Agustí.
- 2-0015.- *L'unification européenne. Création et développement*. Klaus-Dieter Borchardt.
- 2-0016.- *Comunicación presentada por del CDGC a la Conferencia de Teatros Públicos celebrada en Zaragoza los días 7 al 9 de mayo de 1985*. Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0017.- *La despesa pública en cultura a Espanya*. C.E.P. (DD.AA.).

- 2-0018.- *Apertura dei lavori. Giornate di studio 29.02-04.03.1988. Barcellona.* Gianni Cervetti.
- 2-0019.- *Informatiu núm. 7 / juliol (2) 1999. Maragall exposa 10 principis d'acció del nou govern. Ciutadans pel Canvi.*
- 2-0020.- *Cultura: L'opció estratègica.* Joan Clos.
- 2-0023.- *Contracte amb Catalunya.* Àngel Colom i Colom.
- 2-0024.- *Comunicación de la Comisión Europea al Parlamento Europeo y al Comité de las Regiones. Primer Programa Marco de la Comunidad Europea a favor de la Cultura (2000-2004).* Comisión de las Comunidades Europeas.
- 2-0025.- *Sense títol (cartes adreçades a ajuntaments i grups de teatre per tal de fer un cens de Grups Teatral Catalans).* Comissió Assesora de Teatre de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0026.- *Guió per a la discussió d'una política teatral per a Catalunya.* Comissió de Teatre de la Generalitat de Catalunya
- 2-0027.- *Comisión. Convocatoria de propuestas para acciones experimentales con miras al programa marco a favor de la cultura.* Comissió Europea.
- 2-0028.- *Acte Unique Européen.* Commission des Communautés Européennes.
- 2-0029.- *L'Europe des citoyens.* Commission des Communautés Européennes.
- 2-0030.- *Ara és el moment de canviar.* Programa Cultura. Convergència i Unió.
- 2-0031.- *Portem Catalunya més lluny. Un programa per a la Catalunya del segle XXI.* Convergència i Unió.
- 2-0032.- *Un nou impuls per a Catalunya.* Convergència i Unió.
- 2-0033.- *Els municipis fem Catalunya. Programa municipal '87.* Convergència i Unió
- 2-0034.- *Barcelona vol resultats. Programa municipal '83.* Convergència i Unió.
- 2-0035.- *El repte de Barcelona.* Convergència i Unió.
- 2-0036.- *El repte de Barcelona. Perquè Barcelona sigui imparabile vota Joaquim Molins.* Convergència i Unió.
- 2-0037.- *Barcelona és de tots.* Programa municipal. Convergència i Unió.
- 2-0038.- *La cultura catalana des d'una perspectiva territorial.* Antoni Dalmau i Ribalta.
- 2-0039.- *L'Europa culta: creativitat i llibertat. Dia d'Europa, 5 de maig de 1985.* DD.AA.
- 2-0040.- *Documents. Jornades de Reflexió i Debat per una nova etapa de les Arts Escèniques a Catalunya.* DD.AA.
- 2-0041.- *Un futur creatiu. El camí a seguir per les arts, l'artesania i els mitjans audiovisuals a Anglaterra.* DD.AA.
- 2-0044.- *Acord-marc entre les institucions catalanes per a la coordinació de llur política en relació a les entitats culturals bàsiques.* DD.AA.

- 2-0045.- *La Cultura, motor de la ciutat del coneixement. Pla estratègic del sector cultural de Barcelona*. DD.AA.
- 2-0046.- *Revista Análisis e Investigaciones Culturales nº23. Integración de España en la CEE. Aspectos culturales*. DD.AA.
- 2-0048.- *Característiques del Pla de Teatres de Catalunya (PTC). Gener de 1991*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0049.- *Definició de teatre estàndard*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0050.- *Característiques del Pla de Teatres de Catalunya (PTC). Gener de 1991 (incomplet)*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0051.- *Fem una BCN + fàcil per a viure-hi*. Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) + Els Verds.
- 2-0052.- *Proposta de distribució competencial en matèria d'Arts Escèniques entre Administració Local i Autònoma*. Federació de Municipis de Catalunya.
- 2-0053.- *Una aproximación al teatro privado*. Alberto Fernández Torres.
- 2-0055.- *Ressituar i ordenar l'administració*. Jordi Font
- 2-0056.- *Sense títol. Llistat de referències sobre Ordres, Decrets, Resolucions, etc., publicades al DOGC i relacionades amb les Arts Escèniques*. Gabinet Tècnic de la Secretaria General del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0057.- *Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya (1979)*. Generalitat de Catalunya.
- 2-0060.- *Informe per a unes bases de Política Municipal en les Arts Escèniques*. Joan Maria Gual.
- 2-0061.- *Parámetros para un modelo de Teatro Público en España*. Juan Antonio Hormigón.
- 2-0062.- *Ayudas del I.N.A.E.M. a la música, la lírica y la danza*. I.N.A.E.M.
- 2-0063.- *L'europa Social*. Iniciativa / Izquierda Unida / PSUC.
- 2-0064.- *L'esquerra verda amb tu! Manifest per Barcelona*. Iniciativa-Verds.
- 2-0072.- *Jornades de Reflexió i Debat per una nova etapa de les Arts Escèniques a Catalunya*. Ramón Llimós.
- 2-0073.- *Llibre blanc de la Cultura a Gràcia*. M.C. Associats. Director de l'estudi: Xavier Marcé.
- 2-0074.- *Voluntat de canvi*. Pasqual Maragall i Mira.
- 2-0075.- *Noves oportunitats per a Catalunya*. Pasqual Maragall i Mira.
- 2-0076.- *Elementos configuradores de una Política Cultural*. Alfons Martinell.
- 2-0078.- *Sense títol (parlament llegit per Ferran Mascarell a l'acte de constitució del Senat Ciutadà a la Candidatura de Barcelona a la Capital Cultural Europea 2001)*. Ferran Mascarell.
- 2-0079.- *Jornades de reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht*. Ministerio de Cultura (organitzador).

- 2-0080.- *Orden del 27 de mayo de 1985 por la que se establece la normativa de ayudas al teatro español.* Ministerio de Cultura.
- 2-0081.- *Becas de perfeccionamiento y ampliación de estudios musicales o de arte lírico y teatrales en el extranjero, 1987.* Ministerio de Cultura. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música.
- 2-0082.- *Normativa de ayudas al teatro español. Orden del 27 de mayo de 1985. Resoluciones de 16 y 18 de octubre de 1985.* Ministerio de Cultura. Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música.
- 2-0085.- *Declaración Europea sobre objetivos culturales.* Ministres de Cultura de la CEE.
- 2-0086.- *Anexo: Decenio mundial del desarrollo cultural. Proyecto de programa de acción.* UNESCO.
- 2-0087.- *Programa y presupuesto aprobados para 1988-1989.* UNESCO.
- 2-0088.- *Resolució de 8 de novembre de 1990, de convocatòria de concurs públic per a la concessió de subvencions a entitats locals i altres ens públics per a la programació d'activitats de teatre, música i dansa de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0089.- *Ordre de 5 de desembre de 1994, per la qual s'aproven les bases que han de regir les subvencions a consells comarcals i ajuntaments per a l'organització de festivals i altres activitats de teatre, dansa i música de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0090.- *Ordre de 5 de desembre de 1994, per la qual s'aproven les bases que han de regir les subvencions a consells comarcals i ajuntaments per a la programació estable d'activitats culturals de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0091.- *Ordre de 21 de desembre de 1993, per la qual es modifica l'Ordre de 17 de desembre de 1992, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió de subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics municipals per a l'organització de festivals i altres activitats de teatre, dansa i música.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0092.- *Ordre de 16 de desembre de 1992, per la qual es modifica l'Ordre de la mateixa data per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió de subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics municipals per a la programació estable d'activitats culturals de caire professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- 2-0093.- *Ordre de 18 d'octubre de 1995, per la qual s'aproven les bases que han de regir les subvencions a consells comarcals i ajuntaments per a l'organització de festivals i altres activitats de teatre, dansa i música de caràcter professional.*

Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0094.- *Ordre de 3 de gener de 1990, de modificació de l'Ordre de 22 de desembre de 1988 per la qual s'estableixen, amb caràcter general, les normes que han de regir els concursos públics convocats pel Departament de Cultura per a la concessió de subvencions.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0095.- *Correcció d'errades a l'Ordre de 12 de desembre de 1989, publicada al DOGC núm. 1233, pàg. 4849 de 20 de desembre de 1989.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0096.- *Resolució de 17 de desembre de 1992, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió de subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics municipals per a l'organització de festivals i altres activitats de teatre, música i dansa.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0097.- *Ordre de 10 de juny de 1997, per la qual s'aproven les bases que han de regir les subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics municipals per a la programació estable d'activitats culturals de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0098.- *Ordre de 12 de desembre de 1989, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a entitats locals i altres ens públics per a la programació d'activitats teatrals de caràcter professional i l'organització de festivals de Teatre, Dansa i Música.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0099.- *Ordre del 19 de desembre de 1991, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura.* [Ordre derogada per O. 25/05/1994]. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0100.- *Ordre de 24 de febrer de 1993, per la qual es modifica l'Ordre de 19 de desembre de 1991, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0101.- *Ordre de 7 d'abril de 1992, de modificació de l'Ordre de 19 de desembre de 1991, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0102.- *Ordre de 13 de setembre de 1993, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0103.- *Ordre de 4 de desembre de 1990, per la qual es modifica l'Ordre de 22 de desembre de 1988 d'establiment de les normes que han de regir els concursos*

públics convocats pel Departament de Cultura per a la concessió de subvencions. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0104.- *Ordre de 21 de desembre de 1987, per la qual es regula la presentació de justificants de les subvencions convocades pel Departament de Cultura amb càrrec al pressupost de 1987. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0105.- *Resolució de 14 d'agost de 1990, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals i de dansa de caràcter professional per a l'any 1990. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0106.- *Resolució de 23 de desembre de 1992, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional per a 1993. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0107.- *Ordre de 30 d'octubre de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional per a 1988. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0108.- *Ordre de 22 de desembre de 1988, per la qual s'estableixen, amb caràcter general, les normes que han de regir els concursos públics per a la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0109.- *Ordre de 13 de desembre de 1989, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals i de dansa de caràcter professional per a l'any 1990. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0110.- *Ordre de 16 de desembre de 1992, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió de subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics municipals per a la programació estable d'activitats culturals de caràcter professional. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0111.- *Ordre de 24 de febrer de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional per al 1987. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0112.- *Ordre de 26 de novembre de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a empreses, entitats sense finalitat de lucre i a Ajuntaments per a inversions en locals o equipaments teatrals durant l'any 1989. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.*

2-0113.- *Ordre de 27 de desembre de 1988, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional*

per a 1989. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0114.- Ordre de 27 de desembre de 1988, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a entitats locals i altres ens públics per a la programació d'activitats teatrals i de dansa de caràcter professional durant l'any 1989. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0115.- Ordre de 26 d'octubre de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a empreses i entitats sense finalitat de lucre i a Ajuntaments per a inversions en locals o equipaments teatrals durant l'any 1988. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0116.- Ordre de 24 de febrer de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a l'atorgament de subvencions als Ajuntaments per inversions en locals o en equipaments teatrals durant l'any 1987. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0117.- Resolució de 14 de gener de 1992, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals i de dansa de caràcter professional per a l'any 1992. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0118.- Ordre de 27 de desembre de 1988, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions per a activitats de dansa de caràcter professional durant l'any 1989. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0119.- Resolució de 23 de desembre de 1992, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats de dansa de caràcter professional per a l'any 1993. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0120.- Ordre de 13 de gener de 1997, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0121.- Ordre de 30 de març de 1986, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a entitats territorials per a la programació d'activitats teatrals de caràcter professional. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0122.- Ordre de 25 de maig de 1994, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura i els seus ens autònoms. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0123.- Ordre de 25 de maig de 1994, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió de subvencions convocades pel Departament de Cultura i

els seus ens autònoms [Deroga la O. 19/09/1991]. Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0124.- *Resolució de 19 de setembre de 1990, per la qual es prorroga el termini de presentació d'instàncies del concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals i de dansa de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0125.- *Ordre de 27 de febrer de 1998, per la qual s'obre convocatòria per a la concessió de subvencions a activitats culturals de caràcter professional corresponents a 1998 i se n'aproven les bases.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0126.- *Ordre de 25 d'octubre de 1995, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats teatrals de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0127.- *Ordre de 23 d'octubre de 1995, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats de dansa de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0128.- *Ordre de 5 de desembre de 1994, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats de dansa de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0129.- *Ordre de 9 de març de 1987, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions a entitats territorials per a la programació d'activitats teatrals de caràcter professional durant l'any 1987.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0130.- *Correcció d'errades a la resolució de 23 de desembre de 1992, per la qual es convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts econòmics a activitats de dansa de caràcter professional per a l'any 1993 (DOGC núm. 1695, pàg 370, de 15/01/1993).* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0131.- *Ordre de 13 de setembre de 1993, per la qual s'estableixen les bases que han de regir la concessió d'ajuts econòmics a activitats de dansa de caràcter professional.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0132.- *Ordre de 27 de desembre de 1988, de convocatòria de concurs públic per a la concessió de subvencions destinades a la dotació d'infraestructura relacionada amb la dansa per a l'any 1989.* Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0133.- *Resolució de 30 de juliol 1990, per la qual s'aproven les bases que han de regir la concessió de subvencions a consells comarcals, ajuntaments i altres ens públics per a la programació d'activitats culturals de caràcter professional.*

Parlament de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2-0134.- *Proposició no de llei sobre l'elaboració d'un programa d'ajuts econòmics als espectacles de teatre no convencionals*. Parlament de Catalunya. Transcripció de la sessió del 29 de setembre de 1994.

2-0135.- *La cultura española en la encrucijada del 2000*. Partido Socialista Obrero Español.

2-0136.- *Barcelona guanya amb Joan Clos*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0137.- *Molt més per Barcelona. Propostes de Pasqual Maragall per la Barcelona del segle XXI*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0138.- *Barcelona, un nou salt endavant*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0139.- *Fragment de les ponències base del congrés del PSC cel·lebrat els dies 2 i 3 de desembre a Saïfores (Baix Penedès)*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0140.- *Fragment de les ponències base del congrés del PSC cel·lebrat els dies 2 i 3 de desembre de 1978 a Saïfores (Baix Penedès)*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0141.- *Per Catalunya. Ara, un nou federalisme*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0142.- *Ponència Marc del 7è Congrés. Sitges 4, 5 i 6 de febrer de 1994*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0143.- *Ponències base del congrés del PSC cel·lebrat els dies 2 i 3 de desembre de 1978 a Saïfores (Baix Penedès)*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0144.- *Que guanyi Barcelona*. Partit dels Socialistes de Catalunya.

2-0145.- *Barcelona t'agradarà*. Partit Popular.

2-0146.- *Projecte de política teatral*. Partit Socialista Unificat de Catalunya.

2-0147.- *Comisión. Convocatoria de propuestas para acciones experimentales con miras al programa marco a favor de la cultura*. Proposta de la Comissió Europea.

2-0148.- *Cultura, derecho y política*. Gonzalo Quintero Olivares.

2-0149.- *Línies d'actuació per al Teatre Nacional de Catalunya*. Document de treball. Domènech Reixach.

2-0150.- *Azione culturale della comunita'. Anno europeo del Cinema e della Televisione*. Carlo Ripa di Meana.

2-0154.- *El Parlamento Europeo*. Secretaría General del Parlamento Europeo. Dirección General de Información y Relaciones Públicas.

2-0157.- *Dossier Europa volum 3. Interacció '94. Barcelona, del 12 al 16 de setembre de 1994*. Sense signatura (documents recopilats de la Diputació de Barcelona).

- 2-0158.- *Dossier Europa volum 2. Interacció '94. Barcelona, del 12 al 16 de setembre de 1994.* Sense signatura (documents recopilats de la Diputació de Barcelona).
- 2-0159.- *Dossier Europa volum 1. Interacció '94. Barcelona, del 12 al 16 de setembre de 1994.* Sense signatura (documents recopilats de la Diputació de Barcelona).
- 2-0163.- *Bibliografia sobre política cultural.* Sense signatura.
- 2-0164.- *Les institutions de la Communauté européenne.* Sense signatura.
- 2-0165.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Artes plásticas.* Sense signatura.
- 2-0168.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Artes Escénicas.* Sense signatura.
- 2-0169.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Relación de participantes.* Sense signatura.
- 2-0171.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Patrimonio.* Sense signatura.
- 2-0172.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Libro e Industria Editorial.* Sense signatura.
- 2-0173.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Cine y Audiovisual.* Sense signatura.
- 2-0174.- *Jornadas de Reflexión sobre el sector cultural español y el proceso de integración europea. Perspectivas ante el Tratado de Maastricht. Libro e Industria Editorial.* Sense signatura.
- 2-0175.- *Memòria de constitució de l'Institut de Cultura de Barcelona (Document de treball, 17/11/1995).* Ajuntament de Barcelona. Àrea de Cultura.
- 2-0176.- *La Communauté européenne et la culture.* Sense signatura.
- 2-0183.- *Programa "Cultura 2000". Primer programa marc a favor de la cultura (2000-2004).* Sense signatura.
- 2-0185.- *Convenio entre el Ministerio de Cultura y el Ministerio de Educación y Ciencia para la formación de profesionales de las artes escénicas y de la música.* Javier Solana Madariaga, Jordi Solé Tura i Alfredo Pelayo Pérez.
- 2-0187.- *El retorn del Pacte Cultural (Recull de premsa).* Francesc Valls i d'altres autors.
- 2-0188.- *Comisión. Apoyo de la Unión Europea a la cultura. Programa "Cultura 2000" (EAC 11/00). Aplicación del programa en el año 2000 y convocatoria de propuestas.* Comissió de la Unió Europea.

- 2-0189.- *Simpòsium Internacional. Tendencias Actuales en Política Cultural. La experiencia española en contraste con otros países de Europa y Norteamérica.* Instituto Complutense de Ciencias Musicales.
- 2-0190.- *Orden por la que se establecen las normas reguladoras de las ayudas y subvenciones del INAEM, del Ministerio de Cultura, en el ámbito de la Música, las Artes Escénicas y la Danza.* Ministerio de Cultura, Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música.
- 2-0191.- *Education in the Arts in Britain.* Grego Navarro De Luis.
- 2-0192.- *Circuit d'espectacles professionals de l'oficina de difusió artística (ODA). Procediment d'oferta i de sol·licituts d'espectacles.* Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona.
- 2-0193.- *Projecte Ciutat del Teatre.* Lluís Pasqual (director del projecte).
- 2-0194.- *La cultura europea busca negociadores.* Miryam L. San Miguel.
- 2-0195.- *Programa Cultura 2000 de la Unió Europea.* Unió Europea. Ministerio de Educación y Cultura. Secretaría de Estado de Cultura.
- 2-0196.- *El centroizquierda mundial quiere conciliar la economía globalizada y la justicia social. Los 14 líderes progresistas piden en Berlín mayor control de los mercados financieros.* Eusebio Vial.
- 2-0197.- *La cultura, entre el mercado y la política.* José Vidal-Beneyto.
- 3-0005.- *Sobre la relación Teatros Públicos y los Centros Dramáticos Nacionales.* Ángel Alonso.
- 3-0006.- *Función del Teatro Público en España.* Mariano Anós.
- 3-0007.- *Cumpliremos los compromisos pero...* Mario Antolín Paz.
- 3-0019.- *Decreto 2133/1975, de 24 de julio, por el que se regula el Régimen Especial de la Seguridad Social de los Artistas.* Francisco Franco (Cap d'Estat) i Fernando Suárez González (Ministre de Treball).
- 4-0003.- *Tecnología versus identidad cultural.* José Cardoso Pires.
- 5-0001.- *Boletín CIRES. La cultura como consumo (Abril 1994).* Centro de investigación Sobre la Realidad Social (C.I.R.E.S.).
- 6-0002.- *Formación de un circuito de teatro público en España.* Manu Aguilar.
- 6-0007.- *Extracte de "L'ana`lisi de l'oferta i difusió dels espectacles en viu als municipis de la província de Barcelona".* Lluís Bonet, Francesc Prades i Gemma Sendra.
- 6-0011.- *Anàlisi del finançament de les activitats culturals durant l'any 1985.* Carles Camps, francesc Carulla i Antoni Lledó.
- 6-0016.- *Situació actual dels teatres a Catalunya.* Josep Gràcia Sancho.
- 6-0044.- *La Xarxa de Teatres Públics de Catalunya.* Xarxa de Teatres Públics de Catalunya.
- 7-0019.- *Comunicación de la Comisión Europea al Parlamento Europeo al Consejo y al Comité de las Regiones. Primer Programa Marco de la Comunidad Europea a favor de la Cultura (2000-2004).* Parlament Europeu. Comissió de les Comunitats Europees.

7-0021.- *La distribució de competències en matèria de cultura entre l'Estat i la Generalitat de Catalunya i les Diputacions i Municipis. Quadres – Resum. Apèndix legislatiu.* Alfred Rosaud i Viñas.

7-0022.- *Los ministros de la UE aprueban un presupuesto para cultura.* Sense signatura.

7-0024.- *Índice de Documentación. Relación de Ferias y Salones. Publicaciones de Interés. Relación de Legislación. Propuesta de Ley del Teatro presentada por el PSUC al Parlament de Catalunya el 26 de marzo de 1982.* Sense signatura.

8-0031.- *Barcelona. Primer esquema d'un informe per a la nominació de ciutat europea de la cultura l'any 2001.* Sense signatura.

Guies i Memòries Capítol 2:

- 20.- **DD.AA.** *Institut de Cultura de Barcelona. Memòria 1998*. Barcelona. Edita Àrea de Cultura, Ajuntament de Barcelona. Primera edició 1999.
- 21.- **DD.AA.** *Institut de Cultura de Barcelona. Memòria 1999*. Barcelona. Edita Àrea de Cultura, Ajuntament de Barcelona. Primera edició 2000.
- 45.- **SOCIEDAD GENERAL DE AUTORES Y EDITORES.** *Anuario SGAE de las Artes Escénicas, Musicales y Audiovisuales 1999*. Madrid. Edita Fundación Autor. Primera edició 1999.
- 46.- **SOCIEDAD GENERAL DE AUTORES Y EDITORES.** *Informe SGAE sobre hábitos de consumo cultural*. Madrid. Edita Fundación Autor. Colección Datautor. Segona edició 2000.

